

MAGYAR LAJDA

+ 3 lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. P.T.



Disztér 1-2.

BUDAPEST

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 186 (1628) szám * Szombat, 1937 szeptember 18

Főmunkatárs:
dr. Gyárfás Elemér

Közös német-olasz minisztertanács a földközi- tengeri kérdésben

Mussolini a Földközi-tenger ellenőrzését o'aszellenes
vesztegzárnak tekinti

Ujabb nehézségek merültek fel és a láthatár ismét
elborult

Genfből jelentik: A nyoni egyezmény aláírói péntek délután újabb értekezletre ülnek össze, melynek napirendjén a következő pontok szerepelnek: *Mi módon lehetne Olaszországnak a földközi-tengeri ellenőrzésben szélesebbkörű részt nyújtani? A nyoni egyezményt ki kell terjeszteni a repülőgépekre és hadihajókra. (Az egyezmény ugyanis csak a tengeralattjárók támadására vonatkozik.) Ezenfelül azt tervezik, hogy az angol és francia ellenőrző szervezet, mely eddig 60 cirkálóból áll, a két nagyhatalom légiflottájával egészítik ki.*

Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini levelezője szerint Mussolini berlini látogatása alkalmával a Duce és Ciano részvételével

közös német-olasz minisztertanácsot tartanak, amelyen a földközi-tengeri kérdéssel lesz szó.

Mussolini csak a Hitlerrel folytatott megbeszélés után tesz lépéseket a nyoni egyezmény tekintetében.

**KIELEZŐDÜTT A FÖLDKÖZI TENGERI
VALSÁG**

Párizsból jelentik: A francia sajtó megállapítja, hogy a földközi tengeri kérdésben újabb nehézségek merültek fel s a láthatár ismét elborult.

Súlyos aggodalommal látják, hogy a nyoni egyezmény a földközi-tengeri válságot még jobban kiélezte, ahelyett, hogy elsimította volna. Az Echo de Paris szerint a francia és angol bizottság csütörtök este óta merevebben foglalt állást Rómával szemben. Annyi bizonyos, hogy sem Franciaország, sem Anglia nem tesz kezdeményező lépést. Párizs és London ilyen

utasítást nem küldött Genfbe. A Figaro attól tart, hogy ha Olaszországnak nem sikerül engedékenységre bírni Angliát, Mussolini tejesen visszavonul és

a földközi-tengeri ellenőrzést o'aszellenes vesztegzár egyik fajtájának tekinteni.

A Petit Parisien szerint a nyoni értekezlet bebizonyította a világ előtt, hogy a német-olasz tengely mellett angol-francia tengely is van.

OLASZORSZÁG NEM TŰRI SEM KERESKEDELMI, SEM HADIHAJÓINAK HÁBORÍTÁSÁT

Londonból jelentik: A Daily Express római jelentése szerint Olaszország figyelemmel figyelt Angliát és Franciaországot, hogy nem tŰri az olasz kereskedelmi hajózás, vagy bármely osztályba tartozó hadihajói rendes mozgásának háborítását a Földközi-tengeren és követeli, hogy a legszigorúbban tartsák tisztelben jogait a nyílt tengeren.

Másszóval: ha Olaszország ouvárnaszád flottát akar küldeni Tripoliszba az ellenőrzött övezeten át, ezt meg is teszi és annak háborításáért az angol és francia ellenőrző hajókat fogja felelőssé tenni. A jelek arra mutatnak, hogy

Róma az angol-francia földközi-tengeri őrszolgálat Olaszország ellen irányuló haditengerészeti tüntetésnek tekint, amelynek célja annak kimutatása, hogy a két ország milyen eredményesen tudna együttműködni Olaszország ellen háború esetén.

Grandi londoni olasz nagykövét visszautazott Londonba, hogy közölje Mussolini nézetét az új helyzetről.

Bizonytalanság és rettegés uralkodik a tengereken Zár alá helyeztek egy olasz hajót a szovjet kikötőhatóságok

Bucuresti. Saját tud. Azzal a rendelkezéssel kapcsolatban, amely felfüggesztette az olasz hajók Oroszország felé irányuló forgalmát a Fekete tengeren, a következő értesülések vannak Constantán. Tengerészkörökben úgy tudják, hogy

Batumban a szovjet kikötőhatóságok zár alá helyeztek egy olasz hajót ugyanazon a napon, amelyen az olasz-orosz hajózási kapcsolat megszakadt.

Valószínűnek tartják azonban, hogy a zárlat nem fog sokáig tartani, mert

Olaszországnak módjában van megtorlásokkal élni a Földközi tengeren közlekedő orosz hajókkal szemben.

Egy másik értesülés szerint az angol lofogó alatt futó hajók parancsnokai felszólították, hogy

az első kikötőben, amelyben kikötnek, tegyék partra a nem angol nemzetiségű tengerészeket.

Az intézkedés nagy megdöbbenést váltott ki román hajóskörökben, mert sok román ember keresi kenyerét angol hajókon.

A Fekete tengerben és az Egei tengerben időnként feltűnő titokzatos tengeralattjárók hatása máris mutatkozik a constantai kikötő forgalmában, amely régóta nem volt olyan gyenge, mint most. A petróleumkereskedő kikötőben az utolsó 10 nap alatt alig jelent meg idegen petróleumszállító hajó s amelyek mégis kikötöttek petróleumért, semmi igyekezetet nem mutatnak, hogy a berakodást hamar befejezzék.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Falun

Írta: Jávor Béla

Városi ember számára kötelezővé kellene tenni, hogy minden évben legalább egy hetet töltsön el falun. De nem kastélyban vagy vidéki úrilakban, mert úgy az ember rendszerint csak a kocsisban találkozik a néppel, mikor az uraság fogatán az állomástól behajtat s egy idő múlva gyomorrontással, életúntán távozik a mértéktelen úri lakmározások színhelyéről... A faluntartózkodás úgy üdítő és gyümölcsöző, ha a városi látogatónak semmi kapcsolata sincs ott se az urasággal, se a pappal, tanítóval, gyógyszerésszel s nem is ezeknél útanyát, hanem egy nyíltzű, jobbmódú parasztagdánál. Igaz, hogy itt nélkülöznie kell a városi kényelem örömeit, amely nélkülözésekről sokat tréfálóznak a nyaralás dilettánsai. A falusi parasztházak szobái tényleg nem budoár-illatúak s az ágyak frissen tömött szalmazsákjai csakugyan nem versenyezhetnek sem egyenletességben, sem puhaságban otthoni sodronyos, ruganyos, matrácok fekhelyeinkkel. De viszont itt közvetlen érikedésbe jut az ember a népi művelődés, a nemzetgazdaság ősforrásaival s az egyszerű életviszonyok tanulmányozása nemcsak kedélyi felfrissülést nyújt, hanem új értékmérőket is saját helyzetünk elbírálására, becslésére.

Természetesen hozzánk a magyar falvak állanak közelebb. Nem lehet eléggé ajánlani, hogy igyekezzünk otthonában minél gyakrabban felkeresni a magyar parasztot. Szerezzünk vele mély és eleven kapcsolatot, ha azzal még nem rendelkezünk, elevenítsük és erősítsük meg velük összeköttetéseinket, ha olyan szerencsések voltunk, hogy faluból indult el vagy falut érintett az életpályánk és már a múltban nemcsak kalendáriumokból és népsziművekből merítettük magyar népmisereiteink elemeit.

Cluj megyében szerte sok nagyszerű barátom van magyar parasztjaink között. Jórészt egy neves cluji ügyvéd úgynevezett „parasztirodájában” tettem szert ezekre a baráti összeköttetésekre, ahol vagy tizenhárom évvel ezelőtt néhány hónapig ügyvédbojtarokodtam, és ahol a környék legpompásabb parasztpéldányai koptatták folyton a küszöböt. De magányos barangolásaimon és riportútjaimon is gyakran bukkantam ezen a vidéken olyan derék, bölcs, életrevaló gazdákra, akik többet jelentenek számomra néprajzi érdekességnél.

Csak sajnálni lehet, hogy a magyar középosztály javarészből nem ilyenek közül emelkedett ki.

Ezen a nyáron cojocnai gazdákkal ismerkedtem. A házigazdám egyike volt azoknak, akiknek tizenhárom évvel ezelőtt sűrűn írtunk leveleket a cluji „parasztirodán...” Cojocnai értelemben már nagygazda a harminckét holdjával s mégis oly igénytelenül rendezte be életét, hogy akárhány földnélküli János bizonyára magasabb színvonalat ér el. A takarékos, szerző, dolgozó gazdaember típusa ő, aki élete munkabíró szakaszának első tizenöt esztendőjében arra kúporgatótt, hogy örökölt lakóháza kibővítésének adósság-terheit letudja, másik tizenöt esztendőjét arra áldozta, hogy pár holddal növelje birtokát, a harmadik tizenötöt pedig, hogy még egy házat vásárolhasson: legyen majd mindkét gyermekének mi-ben laknia. Egy élet, amely csupa munka és csupa áldozat. Az ilyen magyar gazda megnyugvással tölti el az embert és bizalmat tá-

Hynek dr

Krisztus kínhalála

az orvosi tudomány világánál. Megdönthetetlen bizonyosságokat sorakoztat fel a turini szent lepel nyomán Krisztus haláláról és valódi arcáról. Páratlan sikerű könyv.

Ara 80 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

maszt benne a magyar jövő iránt.

Estéknél beültem a nyári-konyhába, ahol a család egybegyűlt. Kis székeken kuporodva várta, hogy a kukoricakór gyors tüzen elkészüljön az esti puliszka. Házigazdám súlyosan, szótlanul ült a tűzhely mellett s csak néha árulta el, hogy régi megvalósításain, az idejéig terméssorsán és új gyarapodási terveken tündöklik.

Hanem a felesége. Mari néni, az örök tevékenység, az eleven ész és a tökéletes helyzetismeret e rokonszenves falusi megtestesülése annál beszédesebben ismertette a szűkebb és távolabbi család s az egész község életviszonyait. Mennyi okosság és ítélőerő, mennyi erkölcsi szigor, mennyi gazdálkodói hozzáértés és mennyi nyelvi gazdagság van egy ilyen egyszerű, derűs tekintetű, dologtól, gondtól időelőtti összetöpreődött anyókában! Az embernek néha úgy rémlik, hogy a magas iskolák, taniszékek és zsúfolt könyvtárak minden tudománya nevelésesen eltöpreül egy ilyen négy elemű, de nagy életiskolát végzett parasztság szony természet-illatú bölcsessége mellett.

el a románok olyan könnyen velünk.

Hanem az egyház iránt való áldozatkészség már sok kívánnivalót hagy itt hátra. Templomra, iskolára bizony nem szívesen adakozik a nép sem Cojocnán, sem másutt, aminek sok helyen szomorú sőt végzetes következményei mutatkoznak már.

Mert nem mindenütt akad egy olyan meg nem hátráló, karakán magyar egyházi alkalmazott, mint Petres Gyula, a cojocnai katolikus kántor.

Mikor évekkézel az állami tanhatóságok eltiltották a tanítástól s csupán a kántori teendőket láthatta el továbbra is, azzal a ké-

réssel fordult az egyházközséghez, hogy állapítson meg számára külön kántori fizetést, mert tanítói javadalmazásából kiesett s most már nincs miből megélnie. A derék atyafiak azonban megtagadták kérését teljesítését. Petres Gyula, aki sok éven át nagy szolgálatokat tett nemcsak egyházközségének, hanem az egész falu társadalmi életének is, méltán érezte mélyen megbántva magát s azért még a kántornak járó nyolc hold föld jövedelméről is lemondott a katolikus iskola javára s teljesen ingyen végezte azután is a kántori teendőket. Valamiből azonban mégis meg kellett élnie, hát útfoltozással, hangszerjavítással, kézimunka előnyomtatással, fényképezéssel s más ezermesterkedésekkel foglalkozott s hosszú ideig, míg szerény nyugdíját sikerült kiharcolnia, tisztán ezekből tartotta fenn magát és családját. És közben még arra is maradt ideje, hogy díjtalanul vezesse a cojocnai magyar dalárdát, amelynek előadásai az erkölcsi s mellett olyan anyagi eredményekkel zárultak, hogy első, szerény kezdetei lehettek egy kulturház-alap előteremtésének.

A kulturház-alap, sajnos, sok helyen szin-

tén nem tartozik az ardeali magyar falusi nép áldozatkészségének gerjesztői közé. Cojocnán is, másutt is a távoli jövő zenéje még, hogy a nép közművelődési megmozdulásainak és ártatlan szórakozásainak otthona legyen. Elképesztő, hogy jómódú gazdákkal népes falvakban is milyen szűk, levegőtlen, fülledt kis odokban zajlik le az ifjúság vasárnapi tánca. Nehéz megérteni, hogyan nyugszik ebbe bele egyik nemzedék a másik után; miért nem akad valaki, aki megértse az emberekkel, hogy ezen az állapoton aránylag csekély áldozattal könnyen és gyorsan lehetne segíteni. A legtöbb helyen szinte magától kínálkozik a megoldás. Elhagyott urilakok, régi és már közel két évtizede üresen álló urasági épületek omladoznak mindenfelé. Ma még kevés munkával és költséggel rendbe lehetne hozni s a falvak magyar életének központjaivá lehetne tenni ezeket. Holnap rombadőlnek és époly kevéssé szolgálnak egyéni, mint közcélakat. Csodálatos, hogy nemigen akad, aki — ha másként nem, tisztán üzleti számítással — kitaroz egy öreg magtárt, vagy tisztartói lakot s azt mondja a falusiaknak: Nesztek, használjátok, de minden alkalommal fizettek valamit érte.

Legújabb választási győzelmeinek hatásáról tanácskozott a nemzeti-parasztpárt vezetősege

Bucuresti. Saját tud. A nemzeti parasztpárt körében nagy örömet keltett a héten lefolyt községi választások eredménye. A választások ugyanis újabb jelentős sikereket hoztak a nemzeti parasztpártnak.

Igy Prahova-megyében, ahol kiegészítő tanácsválasztásokat tartottak, a nemzeti parasztpárt aránylagosan megszerezte a szavazatok többségét. Ez a megye volt mindig a liberális párt főszékhelye s így a nemzeti parasztpárt előretörése különösebb súllyal esik latba. A basa-

biai Ismail megyében szintén most voltak a községi választások. Összesen nyolc községben választottak s ezek közül hét helyen győztek a nemzeti parasztpártiak, míg a liberálisok csak egyetlen községben tudtak eredményt elérni. Az összesített eredmények szerint a liberálisok 14, a nemzeti parasztpártiak 16 tanácsost szereztek az ismaili választásokon.

A választás eredményeiről Madgearu főtitkár tett jelentést Mihalachenak, aki azonnal értekezletet hívott össze Potarca, Ghelmegeanu és Calinescu volt miniszterek bevonásával, akikkel a jelenlegi belpolitikai helyzetet beszélt meg. Ugy volt, hogy a tanácskozáson Maniu Gyula is résztvesz, a párt vezetősége azonban később a lapok útján közleményt adott ki, mely szerint Maniu egyelőre nem szándékszik elhagyni Badacint s így nem is jön a fővárosba.

Kedvezményes I. osztályú fürdőjegyek az Episcopesti fürdőbe, kiadóhivatalunkban kaphatók

Meghalt a nyár

Írta: Gáspár Jenő

I.

Az ispán fekete lovával ott állt a búzatábla szélén. A búza hullámozott, mint az aranytó tenger, az ég kék volt és a messzeségben köröskörül zöldleletek az akácok. Az égen sehol egy felhő. A nap áldott sugarai simogatóan hulltak a földre, megcsókolták a hatalmas búzatáblákat s a vetés szinte szemmel láthatólag érlelődött a nap szelémének tüzeitől. A táblák szélén szeliden mosolyogtak a búzavirágok és fent a magasban remegő torokkal énekelte dalát a pacsirta... A pompás fekete ló felvágta fejét az énekre s helynyerített a sugárzó napfénybe. Aztán vidáman elkezdett táncolni:

— Nye, Felhő — szólt az ispán és megérintette a ló csillogó nyakát.

Felhő megnyugodott és ment tovább a mező úton. Az ispán levette kalapját. Bronz arca izzott a melegben. Az aranyló kalászból néhányat a kalapja mellé tett. Egyik kalászt kifejtette a tenyerébe, megnézte a szemeket, aztán megállapította:

— Két hét mulva arathatunk.

Az egyik búzatábla mellett lezállt a lóról. Felhő az út mesgyéjét harapdálta. Az ispán lehajolt és mosolygó búzavirágot szedett bokrértába. Csak úgy, öntudat nélkül. A nagy mező csendesen dalolt, a búza suttogott s ő úgy érezte, virágot kell szednie. Havaviezi, jó lesz pusztá legénylakását feldíszíteni vele. Alig félve került ide a grófi birtokra, alig-alig ismert valakit a vidékről s fiatalágát most elhagyottabbnak érezte, mint valaha. Csak a mező vígasztalta. Messze a bőlöngető akácok, a búza, a mező virágoi és fent a pacsirta szikrázó éneke. És Felhő, amelyet még ha-

zurol hozott magával, mikor ráülhetett a hátára s bevágathatták a messzeséget...

A ló figyelve vágta fel a fejét. Az országútról messze-messze porfelhő látszott. S a nagy csendben ideig hallatszott a motorberregés. Az ispán felült a lóra és kiment az országútra. A nyil-egyenest úton kis szürke pont közeledett egyre.

— A grófké, bizonyára — mondta az ispán és az autó felé indult.

Felhő egyre idegesebben nézte a gépet. A motor lázas lihegése már erősen hallatszott s a poroszlop kétfelől beáryékolta az út mentén a földet. A gép csak úgy szelte a távolságot.

— Korán érkeznek — állapította meg az ispán. — Bizonyára a gróf vezet, hallottam, hogy szenvedélyes kilométerfaló.

A kastély csak estére várta haza a fővárosból a grófi családot. A nyarat mindig a birtokon töltik. Estére ígérkeztek s már koradéután itt vannak. Az ispán lassú trappban ment a gép elé. Egyszerre megállt az autó. Az ispán látta, hogy a soffőr a kerekeket vizsgálja.

— Baj van, itt köves az út — és megsarkantyúzza a Felhőt.

A gépet valóban defektus érte. Az ispán nagyot köszönt az utasoknak.

— Méltóságoknak alázatos szolgálja.

— A, az új ispán — nyujtotta kesztyűs kezét a gróf.

— Igen — mondta az ispán és lezállt a lóról.

Bemutatkozott. A hátsó ülésen két hölgy ült. A grófné és a leánya. Fiatal, tizennyolc éves leánynak látszott. Szeme a fátyol alól rácsillant az ispán virágjaira:

— Jaj, de szép csokra van...

— Parancsoljon, grófné — s már át is adta.

— Köszönöm — mondta a leány.

Az ispán megállt az autó mellett s kissé megtanorodott. Micsoda muzsikája van ennek a

női hangnak. Sohasem hallott ilyent. Mintha aranyhárfa pengettek volna meg a virágzó búzátáblák fölött.

A soffőr jelentette, hogy a hibát kijavította. Az ispán felült a lóra. Felhő ficankolt. A leány hátulról átölelte apja nyakát:

— Jé, itt lovagolni is lehet? Ugy-e megengeded?

— Ha az ispán úr megtanít, Mária...

— Mária — suttogta maga elé az ispán.

— Ugy-e, megtanít, kedves...

— Patak — mondta az ispán.

— Kedves Patak... Ugy-e, nagyszerű lesz?

— Parancsára, grófné.

És lehunyta a szemét. A gróf elindította a gépet.

— Lássan megyek. Kísérjen, ispán ur!

Az ispán sarkantyúba kapta a lovat.

— Köszönöm. A Felhő bírja. A legjobb ló a birtokon...

A kastély udvarán elsőnek ugrott le a lóról. Kiszégyelt a két hölgyet. A grófné karja pillanatra ott pihent a karján. Rámosolygott.

— Mikor kezdjük?

— Akár holnap. Átadom a lovamat a grófnénak. Megbízható...

— Le tud mondani róla? Miattam...

Az ispán száján ott lebegett a szó: mindenről, de aztán csak meghajította magát.

— Ó, grófné...

És amikor utána nézett a lépcsőkön felsiető leánynak, mint valami finom virág hullott a szájáról a név:

— Mária...

II.

Az ispán életében most kezdődött az igazi nyár. A világos nyár. Ha eddig is voltak virágjai a nyárnak, milyenek voltak most, mikor új nap izzott az égen és minden sugara sohasem látott virágokat csak ki a szívéből... Ha kint csillogott

(Tudósításunk folytatása az első oldalról).

Mindenütt a bizonytalanság légköre uralkodik.

Az Anglo-Saxon társaság petróleumszállító hajói felszólítást kaptak, hogy a hajók oldalára és fedélzetére nagy angol zászlókat fesseknek, hogy e jeleket a tengeraltjárók és a repülőgépek jól észrevehessék.

Az olasz hajók azt az értesítést kapták, hogy a Fekete tengeren két orosz tengeraltjáró cirkál, amelyekről feltételezhető, hogy olasz hajókat akarnak megtámadni.

Az oroszok is foganatosítanak óvintézkedéseket. Két orosz petróleumszállító hajó, amelyek Batumból szállítanak petróleumot a kommunista Spanyolországban, Odesszában távirati értesítést kapott, hogy újabb intézkedésig ne hagyja el a kikötőt.

VIM
MINDENT TISZTÍT
átlaposan és
kiméletelesen



evőeszközt is

Olaszország nem tesz kezdeményező lépést a nyoni egyezményhez való csatlakozás ügyében

Kidolgozták Mussolini Németországi látogatásának végleges tervezetét

Rómából jelentik: Félhivatalos körök kijelentették, hogy

Olaszország nem kíván kezdeményező lépést tenni a nyoni egyezményhez való csatlakozás ügyében.

Olaszország — mint mondják — szeptember 14-iki jegyzékében ismerte meg álláspontját és az a meggyőződése, hogy a kezdeményezés más hatalmak feladata.

Egyes párizsi lapok úgy vélik, hogy

Mussolini azért nem sürgeti a kérdést, nehogy egy elhamarkodott megállapodás veszélyeztesse a németországi látogatás eredményét.

Ezért lehetséges, hogy a nyoni egyezmény módosításáról csak akkor lehet majd szó, ha a Duce már visszatért Németországból.

A francia lapok valószínűnek tartják, hogy Anglia és Franciaország hajlandó lesz kiszélesíteni az Olaszország részére a Földközi-tengeren kijelölt ellenőrzési körzetet, ha Olasz-

ország úgy kívánja. A Paris Sotr szerint Olaszország a Földközi-tenger Sziília és Lybia közötti részét óhajtja, hogy a Földközi-tenger keleti és nyugati részén történő közlekedés felett ellenőrzést gyakorolhasson.

Mussolini németországi látogatása

Rómából jelentik: Mussolini szeptember 25-én érkezik Berchtesgadenbe. Onnan még aznap folytatja útját Hitler kancellár kíséretében Mecklenburgba, a hadgyakorlatok színhelyére.

A hadgyakorlatok befejezése után Mussolini szeptember 27-én érkezik Berlinbe és 46 órát tölt a német fővárosban.

27-én Hitler díszbédet ad a Duce tiszteletére. Mussolini az elnöki palotában szállásolják el. Az elnöki palota tudvalevően üresen áll, mert Hitler a kancellári palotában lakik. Mussolini útját a rossz időjárás miatt nem repülőgépen, hanem vonaton és gépkocsin teszi meg.

A Liberté szerint Chamberlain és Eden között az Olaszországgal szembeni állásfoglalás tárgyában ellentétek állnak fent.

Chamberlain maga akarja kezébe venni az angol külpolitika irányítását és az angol-olasz feszültség enyhítésére törekszik. Eden viszont neheztel Rómára és merev magatartást tanútt.

A Temps szerint Chamberlain és Eden között, aki jelenleg Genfben van, az utóbbi napokban gyakori telefonbeszélgetés folyik ebben az ügyben. Chamberlain az angol-olasz kapcsolatok megjavítására törekszik és nem akar Rómának okot adni a nehezítésre.

Londonban lehetségesnek tartják, hogy az értekezletet újból összehívják az ellenőrzési körzetek megváltoztatása végett.

Az olimpiai stadionban rendezendő ünnepséget 28-ára tűzték ki. Német politikai körök szerint

az a beszéd, amelyet Mussolini száz-ezer ember előtt német nyelven mond, végleges megpecsételés lesz az olasz-német barátságban.

Német körök rámutatnak arra, hogy az a tény, hogy egy külföldi államférfi beszédet intéz a német néphez, mutatja a két ország bensőséges baráti viszonyát és kifejezésre juttatja azt, hogy ez a barátság több, mint politikai barátság. A két országot a rokonszenven kívül az életfelfogások és célkitűzések hasonlósága is egymáshoz fűzi.

a napfényben a kasza, egy név rajzolódott fel az légre:

— Mária...

Ha suhogott a kalász és a termékeny föld gazdagsága aranykévekben hullott a földre, a föld szíve szerelmesen dobant vissza s az ispán halálta, hogy a messzi mezők tovább adják az ő sóhaját:

— Mária...

És amikor szép, hosszú sorokban álltak a keresztelők a mezőn s ő a grófnővel ellovagolt a leeresztett búzatáblák között, lehűnyt szemmel is látta, hogy a hosszú keresztelők megmozdulnak és amennyi búzakereszt van a mezessen láthatáron, mind óriási betűkké fejlődik és egy nevet rak ki a szerelmesen mosolygó kek ég alatt:

— Mária...

Ugy érezte, hogy nagy árvaságába királynő költözött. Tudta, hogy álom ez csak, rövid nyári álom, de nem bánta. Mi volna életünk, ha nem volna álmaink? Szürke, mint az országút pora. Kell néha, hogy az országúton feltűnjék egy aranyos határ, amelyben ott ül az álmok királynője, álomlovak hozzák, tovaszáll, minket ott hagy az útszélen, de magával viszi álmainkat, lelkünket s a szívünk legvéresebb dalát... Ez volt Pataky Imre uradalmi ispán életében is ez a nyár; családka és káprázat, de azért szent és egyetlen...

Nap-nap után együtt lovagoltak ki. Mária grófnő jó tanítványa bizonyult és Felhő kezes volt, mint a bárány. Büszkén hordozta hátán az aranyhajút, kékszemű leányt. És a grófnő élvezte a lovaglás szépségeit. Mindig magán érezte Pataky Imre hű és örökös szemét s úgy lépett a férfi kezére, ha fel- vagy leszállt a lóra, vagy lóról, mint királynő, egyetlen, hűséges és odaadó lovagjának. Imponált neki a férfi bronzkeménységű ereje és szeméinek mégis lágy alázata, amellyel őrzte, óvta, oktatta két hét múlva már

az ispán büszkén mondta:

— A tanonc már felszabadul. A grófnőt akar egyedül is hagyhatnám lovagolni...

A leány szeme megvilgalt:

— Unatkozik velem, hogy egyedül akar hagyni?...

A kemény, barna ember elpirult, mint valami szerelmes diák...

— Ó, grófnő, hogy mondhat ilyent?

— Tehát, nem akar. Parancsolom, hogy továbbra is velem legyen...

— Legalázatosabb és legboldogabb rabszolgája, grófnő.

A grófnő elmosolyodott:

— Így tetszik, Pataky. De a férfiben nem imponál a rabszolgaság. És még egyet. Nekem nevem is van... Vagy talán nem is tudja?

Ismét kacéran elmosolyodott. Az ispán szívét előntötte a vér. Nem tudja? Hiszen ezt a nevet zengi az ég és a föld, a fű, a virág...

— Mária grófnő...

— Így, így — mondta a leány és kisé lehunyt a szemét.

Aztán vágattak át a mezőkön, réteken. Elő a leány, utána örköve, boldogan, szerelmesen a férfi. S a nyár, ez a szépséges, káprázatos és sokszínű közvetítő, csendesen szötte aranyugarából közéjük a hálót, amelyben minden szívnek egyszer meg kell akadnia. Érezték, hogy a nyár nagy-nagy éneke duruzsol örökösén a szíveikben. Nem kellett elmondani. Tudták, érezték. Áimodták. Beszítették a levegőből, a virágok illatából. Mikor egymás mellett lovagoltak és egyszerre csak összetalálkoztak a szemük. Mikor a férfi keze megremegett a leány picit lába alatt... Mikor a leány kisé tovább pihent a férfi karjában, ha a lóról lesegítette. És ilyenkor Felhő boldogan nyertve nézte őket...

Nyár volt. Izzó és forró, szerelmes nyár. A

férfi szerelme alázatos folyondárként kuszott fel a leányra, mint az örökzöld a büszke, elérhetetlen márványszoborra. Rohantak a napok ebben a szótlan szerelemben. Egyik nap a leány azt mondta:

— Holnap utazunk.

— Tudom.

Ebben a rövid szóban annyi fájdalom volt, hogy a leány kezét nyujtotta:

— Szép volt minden...

— Mária — rebegte a férfi.

— Igen, Imre...

— Sohasem felejttem el...

— Köszönöm.

Mind a két kezét nyujtotta a férfi felé. Az ispán hosszan megcsókolta. A leány lehunyt a szemét. Megreszketett.

— Isten vele, Imre...

III.

Másnap a grófék elutaztak. Vége volt a nyári álomnak. A grófnő megsimította még egyszer Felhő nyakát. Aztán egy virágot hullatott a földre. Az ispánnak szót. Imre felvette és megcsókolta. A leány szelíden mosolygott. És a gép elrobogott.

Másnap az ispán Pista hajdút hivatta.

— Kiviszed a határba Felhőt és főbe lövöd.

A hajdú tágranyit szemekkel nézett az ispánra.

— De...

Az ispán sápadtan kiáltott:

— Ertetted?...

— Igenis, kérem aláasan...

Mikor a hajdú elment, az ispán maga elé sutogta:

— Nem akarom, hogy ő utána valamikor még halandó üljön arra a lóra...

A park kapuján lassan, lopva besurrant a sápadt ősz... A nyár meghalt...

Pokolgép robbant Marseilleben

A rendőrség még nem tudott kézre fogható eredményt produkálni a párizsi bombamerénylet ügyében

A marseillei merénylet állítólag összefüggésben van a párizsi bombamerénylettel

Párizsból jelentik: A francia rendőrség nyomozása a múlt szombati bombamerénylet ügyében még nem hozott kézre fogható eredményt. Tamburini olasz anarchista csütörtöki újabb kihallgatása során alibit igazolt, úgy-hogy ő már aligha jön számításba, mint tettestárs. Megállapították, hogy Tamburini sokkal kevésbé érdekes személyiség, mint amilyennek magát kijátsza. Egész egyszerű kém, aki az utóbbi időben egyformán teljesített kémzolgálatot a spanyol köztársaságiak és nemzetiek számára.

A francia közvéleményt csütörtökön újabb merényletkísérlet hozta izgalomba. Marseilleben ugyanis bombát dobtak egy gyár épületére. A bomba — francia hiradás szerint — nem robbant fel és nem okozott kárt. Ezzel szemben az angol „United Press” azt állítja, hogy

a marseillei bomba óraszerkezettel ellátott pokolgép volt, fel is robbant és lángbaborította a gyár főépületét. A tüzet hamarosan eloltották, de az épület egyik szárnya a robbanás következtében beomlott. Az épületben a „Caisserie és Reunies” nevű lágagyár volt. Az a föltevés merült fel, hogy a merénylet összefüggésben van a szombati párizsi pokolgépes merénylettel.

Csütörtök este egyébként szűkszavu közlemény jelent meg arról, hogy a rendőrség eljárást indított egy katonai alapon szervezkedő társaság ellen, melynek tagjai „Cagoulardok”-nak nevezik magukat. Házkutatást tartottak Párizsban és a vidéken a szervezethez tartozó személyiségek lakásán és nagyszámu puskát, gépfegyvert és rengeteg löszert találtak. Arról még nincs hír, hogy a letartóztatások kapcsolatban állnak-e a múlt szombati merénylettel.

Hetvenkét vállalat kapta meg eddig a nemzeti munkavédelmi rendszabályt

Körlevél alakjában jelent meg Pop Valér etnikai arányosításának rendszabálya. — Az Universul elégedetlen a körlevéllel

Bucurestiből jelentik: Pop Valér ipari és kereskedelmi miniszter ma délelőtt aláírta a körleveleket, amelyek felszólítják az ipari és kereskedelmi vállalatokat a gazdasági numerus klauzúsznak három hónapon belül való bevezetésére. Hetvenkét ilyen körlevelet küldtek el egyelőre ardeali, banati s bucovinai vállalatok címére. A hónap végéig hasonló körlevelet intéznek mindazon vállalatokhoz, amelyek alacsony arányszámban foglalkoztatnak román alkalmazottakat. A körlevél a következőképpen hangzik:

„A román ipar fejlődése jelentős mértékben az állam közvetlen és közvetett segítségének köszönhető, amely a hazai ipar határozott támogatására irányuló politikát folytatott. A múltban a hazai ipart csak a vámtarifa és az 1912. évi iparpártolási törvény gyámolította. Ma azonban erőteljesen védi törvényes és közgazdasági intézkedéseknek egész sorozata (kontingentálás, kartell törvény, stb.), amelyek biztonságba helyezik bármely külföldi konkurenciával szemben és monopolisztikus helyzetet teremtenek számára a belföldi piacon. Ez az iparpártolási politika a fogyasztóközönségtől jelentős áldozatokat követelt, melyeket az ország meghozott, tudatában az iparosítás fontosságának, Románia gazdasági emancipálódásának folyamatában.

A fentiekre való tekintettel úgy hisszük, az Önök kötelessége, hogy mindezekre az idő parancsainak szélesvonalu megértésével válaszoljanak és különösképpen igyekezzenek minden uton — még anyagi áldozatok árán is — a vállalat személyzetében elősegíteni a román etnikai származású elemeket. Ennek megfelelően felhívjuk, intézkedjenek, hogy ezen év végéig román etnikai származású alkalmazottak arányszámát legalább ötven százalékra

emeljék fel a következő kategóriáknál:

1. Felsőbb adminisztrációs személyzet.
2. Alsóbb adminisztrációs személyzet.
3. Szakmunkásokkal egyenrangú személyzet.
4. Felsőbb technikai személyzet.
5. Alsóbb adminisztrációs személyzet.
6. Szakmunkások.

A tanulatlan munkásoknál a román etnikai elem aránya hetvenötre emelendő fel.

Kérjük, hogy október elsejéig közöljék hozzájárulásukat a fentebbiekhez. A válasz hiányát visszautasításnak fogjuk tekinteni.”

A fenti körlevél már nem jött meglepetésként számunkra. Pontosan hét hónapja, hogy napvilágot láttak Pop Valér ipari és kereskedelmiügyi miniszter hírhedt törvénytervezetei, amelyek törvénytervezetként akarták kényszeríteni az ország kereskedelmi és iparvállalatait arra, hogy kisebbségi alkalmazottakkal szemben 75 százalékos „numerus kluzuszt” vezessenek be. Heteken keresztül tartották izgalomban az egész ország közvéleményét a törvénytervezettel, míg végre megállapították, hogy a tervezet alkotmányellenes.

Pop Valér azonban nem mondott le tervéről és csütörtökön délelőtt aláírta a fenti körlevelet, amely talán jó politikai sakkhúzásnak számít, mert a körlevél felhívásának végrehajtási időpontja szinte egybeesik a Tatarescu-kormány megbízatásának végével, de ez is mindenképpen keresztülvihetetlen.

Bármilyen udvariashangu a körlevél, ugyan-ugy beleütközik az alkotmány világos rendelkezéseibe, mint a hét hónap előtti törvénytervezet. A gazdasági élet törvényszerűségei között szükség szerűen meg fognak semmisülni a körlevél rendelkezései is. Amilyen megdöbbenéssel fogadjuk Pop Valér körlevelét, éppen úgy reméljük, hogy nem váltja be a hozzáfűzött reményeket.

Az Universul nagy kiábrándulással fogadja Pop Valér körlevelét. Egyebek között azt írja, hogy: erre a körlevélre zsugorodtak hát össze azok a szigorú intézkedések, amelyeket Pop Valér beígért. Az utolsó időben még rendeltörvényről is beszéltek, de ezt a tervet ugylátszik, kénytelenek voltak elejteni, pedig azt, hogy Pop Valér jelenleg kiadott körlevelének semmi hatása sem lesz, azt már a múlt tapasztalatai igazolják — fejezi be az Universul.

Átalakulás előtt az osztrák kormány

Genfből jelentik: Népszövetségi körökben elterjedt hírek szerint az osztrák kormányban a közeljövőben változás történik. Schuschnigg alkancellárja, Hülgert altábornagy rövidesen megváltik állásától. Hülgert Karinthia tartományfőnöke volt és mint a katonai milícia képeise-lője került be a kormányba. Miután a miliciát időközben beolvastották az osztrák hadseregbe, Hülgert szerepe tárgyalanná vált. Utóda a hazafias front egyik főtitkára, Czernatto Guido lesz. Hír szerint megvált az állásától Neumayer pénzügyminiszter is, de az ő utódáról még semmit sem tudnak.

A szocialisták újabb gazdasági kísérletezései sodorják vál-ságba a francia frankot

Párizsból jelentik: A párizsi valutapiacra a frank árfolyama csütörtökön ismét esett. Az arzuhanás mértékét mutatja, hogy a szerdai zár-latkor a frank a frankkal szemben 144.75-vel zá-rult, míg csütörtökön 146.62 volt az árfolyama.

A csütörtök délutáni francia lapok élénken foglalkoznak a frank újabb nagymérvű áresé-sével. A Temps megállapítja, hogy ezt a jelen-séget a közbizalom megingásában kell keresni. A szocialisták és kommunisták újból maguk-hoz akarják ragadni a hatalmat. Leon Blum újból meg akarja kezdeni veszélyes kísérleteit az eddiginél nagyobb arányban. A szocialista-párt nyíltan hangoztatja, hogy az államosítást a francia gazdasági élet minden fontosabb ágá-ban ki kell terjeszteni. Nem lehet tehát cso-dálkozni az általános nyugtalanságon, mely-nek hatása a francia frank elértéktelenedése-ben jelentkezik — szögezi le a Temps.

Pénzt bocsátott ki az angol trónkövetelő

London, szeptember hó.

Anthony William Hall azt állítja magá-ról, hogy VIII. Henrik király egyenes leszá-rmazottja s a jelenlegi uralkodóház ellen inté-zett tapintatlan támadásaival gyakran keltett kínos feltűnést. Legutóbb a londoni Trafal-gar-on felállott egy székre és egyfontos bank-jegyeket kínált eladásra darabonként egy pennyért. Ezek a bankjegyek, sajnos, csak Hall szerint valódiak. Sőt még nem is hamis bank-jegyek, hanem állam-kölcsönkötvények, ame-lyeket a felirat szerint az Angol Bank fizet ki I. Anthony trónralépése után. A bankjegy tul-só oldalán Anthony William Hall családjának leszármazási táblázata látható. Az ügyesség csalás címen emelt vádat I. Anthony trónköve-telő ellen, ám ő úgy védekezett, hogy joggal várhatja népének anyagi segítségét „legitim jogainak kivívásában”. Felháborodással utasi-totta vissza a pénzhamisítás vádját, mert be-csületés szándéka — úgymond, — hogy mi-helyt trónralép. teljes névértékben beváltja az eladott bankjegyeket. A bíró végighallgatta I. Anthony védekezését, azután kihirdette az ítéletet, amelyben kötelezte az önkéntes trón-jelöltet, hogy egy fontsterlinget fizessen be VI. György király állampénztárába. Felkérte azon-ban, hogy ezt a tartozását a törvényesen ér-vényben lévő bankjeggyel törlessze. Az eléft trónkövetelő szóltanul tárcájába nyúlt és kifiz-ezte a büntetéspénzt, azután méltóságteljes léptekkel távozott a tárgyalóteremből.

Katona Jenő:

Az aszfalt apostola

Egy nagy életnek, helyesebben szólva egy nagy életprogramnak rajza Sonnen-schein. Berlin híres apostoláé. Az ev-haz szociális arcának apológiája ez a könyv.

Ára 40 leí és portó.

Kapható: könyvosztályunknál.

Ovassátok és terjesszék a Magyar Lapok-at!

Szokatlanul kevés az érdeklődés a Népszövetség közgyűlése iránt

Felzárkózók hiányában sem a közgyűlést, sem a jogügyi bizottság ülését nem tudták megtartani

Sor kerül a kisantant külügyminiszterei és Bárdossy magyar követ Sinaiban megkezdett tárgyalásainak folytatására

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács csütörtökön délután fél ötkor kezdte meg újabb tanácskozásait *Negrinnek*, a valenciai kormány kiküldöttének elnöklétével. Először a kínai kérdéssel foglalkoztak. *Wellington Koo* kínai főmegbízott utalt arra, hogy a kínai kérdés megoldására három eljárás mutatkozik. Kérte a tanácsot, hogy azonnal foglaljon állást ebben az ügyben. Az elnök kiemelte a helyzet súlyosságát és indítványozta, hogy az ügygel vagy a tanács, vagy a közgyűlés, vagy az 1933 februárjában elhatározott és most kiküldendő tanácsadó bizottság foglalkozzék. Mivel a javaslatot a tanács elfogadta, a főtitkár azonnal meg is tette az intézkedéseket a bizottság összeállítására.

Ezután *Antonescu* külügyminiszter terjesztette elő a palesztinai kérdéssel foglalkozó bizottság jelentését. A bizottság javasolja, hogy Anglia kormánynak adjanak felhatalmazást arra, hogy az ügyet részleteiben is tanulmányozza, a felosztás ügyében tervezetet dolgozzon ki és azt terjessze a tanács elé. A tanács a jelentést és a javaslatot elfogadta. *Eden* köszönetet mondott az ügy gyors elintézéséért.

Ezután a spanyol kérdés került szőnyegre. Az elnöki széklet *Qvedo* előbbi tanácselnök. Ecuador képviselője vette át. *Negrin* különösen az állítólagos német és olasz tengeri támadásokat panaszkolta fel beszédében. Bírálta a nyoni egyezményt, amelynek, szerinte, legfőbb hibája, hogy nem védi meg a köztársasági spanyol hajókat.

ERŐTEJEBEBB ÉS HATÁSOSABB TEVÉKENYSÉGET...

Delbos kijelentette, hogy ha nem is sikerült minden tekintetben megrendszabályozni a viszonyokat, az egyezmény mégis rendet teremt a Földközi-tengeren. *Jordan* ujezeland megbizott erőteljesebb és hatásosabb tevékenységet kért a Népszövetségtől.

A népszövetségi közgyűlés ülését csütörtökön délelőtt felszólaló hiányában nem tartották meg és így a kedden megkezdett általános vitát nem folytathatták. Remélik, hogy ez a különös sztrájk megszűnik és a nagyhatalmak képviselői felszólalásukkal példát mutatnak a többi nemzeteknek. A jogügyi bizottság sem tarthatott ülést felszólalók hiányában. Népszövetségi körökben hangoztatják, hogy ez a habozó és tartózkodó magatartás nem rendkívüli, így szokott lenni a közgyűlések kezdetén. Bár ebben az évben szokatlanul kevés az érdeklődés.

SZÓBAKERÜLT MAGYARORSZAG TANÁCSSTAGSÁGÁNAK LEHETŐSÉGE.

A kulisszák mögött azonban tovább folytak a tárgyalások. *Delbos* csütörtökön fogadta *Schmidt* osztrák külügyminisztert. A spanyol kérdést illetően *Delbos* és *Eden* rendkívüli erőfeszítéseket tesznek, hogy a világnézeti kérdéseket lehetőleg kizárják a nyilvános tárgyalásokból. Izgalommal várják a megürülő három tanácsstagság újra betöltését is. Spanyolország feltétlenül számít arra, hogy ismét tanácsstaggá választják. A semleges államok képviselői szerdán tárgyaltak ebben az ügyben s a holland kiküldött a spanyol tanácsstagság ellen nyilatkozott, arra hivatkozva, hogy Spanyolországban már egy éve háború van és a helyzet zavaros. Az északi államok és Belgium viszont Spanyolország újraválasztása mellett vannak. Egyes vélemények szerint a kérdés élét azzal lehetne tompítani, hogy Spanyolország helyét egy olyan kisebb állammal töltsék be, amely még nem volt tagja a tanácsnak és ezzel kapcsolatban beszélnek Magyarország beválasztásának lehetőségéről.

Genfi sajtóköri körökben nagy figyelmet keltett az a tény, hogy *Kánya* Kálmán magyar külügyminisztert ezuttal első ízben elkísérte Genfbe *Bárdossy* bucaresti magyar követ is és

Megkezdődött Genfben a magyar kormány és a kisantant államai közötti tanácskozások folytatása

Egy dunamedencei együttműködés terve képezi a tanácskozások alapját

Bucuresti. Saját tud. A *Dimineata* kiküldött tudósítónk jelenti Genfből, hogy oda megérkezett *Kánya* magyar külügyminiszter *Bárdossy* bucaresti magyar követtel együtt. *Kánya* tegnap délelőtt *Edennel* tanácskozott a Dunamedencei kapcsolatos kérdésekről. Este *Antonescu* fogadta *Schmidt* osztrák külügyminiszter látogatását, azán pedig *Bárdossy* látogatását, hogy a magyar kormány és a Kisantant között beindított tárgyalásokat folytassák. A kapcsolatnak ez az újrafel-



ebből arra következtetnek, hogy esetleg sor kerülhet azoknak a megbeszéléseknek folytatására, amelyek *Bárdossy* és a kisantant államok külügyminiszterei között Sinaiban megkezdődtek.

vétele az első gyakorlati lépés a Sinaian megkezdett tanácskozások folytatására. *Antonescu* — szövezi le a *Dimineata* — csak Románia nevében tárgyal. Megerősítik a hírt, hogy a három tagállam külön fog tárgyalni Magyarországgal. A „*Cuzik* Magyarországgal szemben való politikánkban rentul” kiemeli, hogy nagy enyhülés mutatkozik Magyarországgal szemben való politikánkban és pedig egy dunamedencei együttműködés terve alapján.

Egymás ellen tüzel a kínai tűzérség

Véres ütközetek Senzi tartomány északkeleti részén

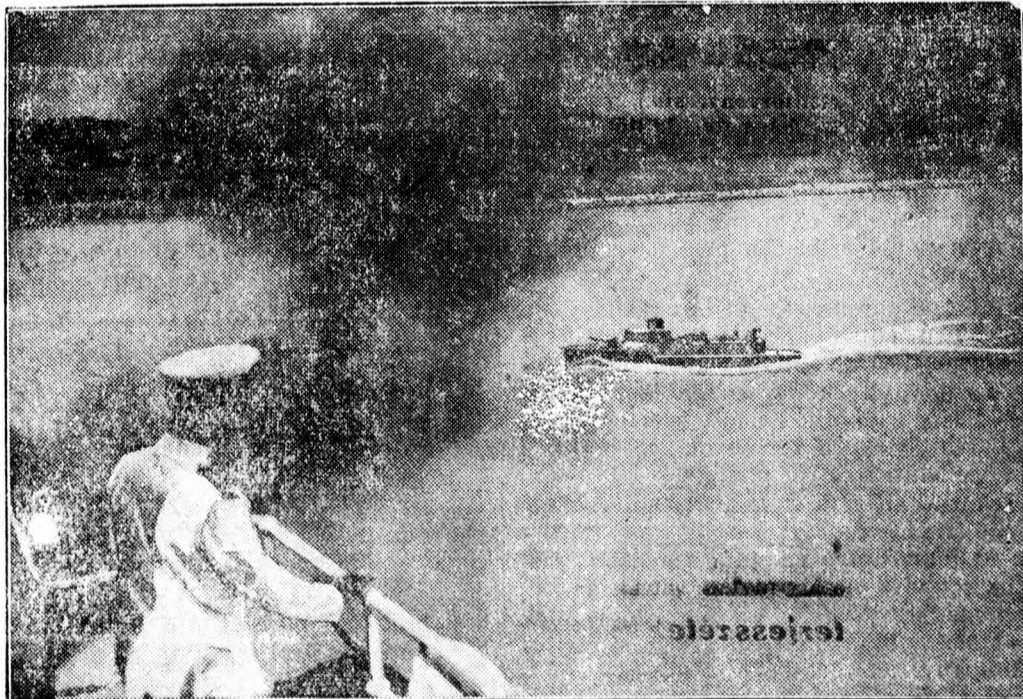
Sanghaiból jelentik: A „*Central News*” jelentése szerint csütörtökön véres ütközetek voltak *Sanzi* tartomány északkeleti részén, *Csahar* tartomány határa közelében.

Japán forrásból származó *Sanghai* jelentés szerint a *Csapejtől* északra állomásozó kínai tűzérség péntek reggel nagy ágyuzást kezdett, de csodálatosképpen a lövedék mind a kínai állásokat találták. Japán katonai megfigyelők azt hiszik, hogy a kínai csapatok egymás ellen tüzeltek.

A JAPAN KORMANY ELEJÉT AKARJA VENNI AZ ESETLEGES JAPAN-FRANCIA FELREERTESEKNEK.

Párizsból jelentik: A *Paris Soir* tokiói jelentése szerint a japán kormány különleges

megbízást adott gróf *Sogának*. *Soga* a közeli napokban Franciaországba utazik azzal a feladattal, hogy az esetleges japán-francia félreértésnek elejét vegye és a két ország közötti barátságot megerősítse. A lap tudósítója szerint Tokióban arra gondolnak, hogy felkérjük a francia kormányt, érvényesítse befolyását Moszkvában olyan irányban, hogy a szovjet nagybambintékú kínai beavatkozását megakadályozza. Ennek ellenében Japán hajlandó volna megkötni a szovjettel a korábban visszautasított támogatást kizáró egyezményt. Gróf *Sogának* jó összeköttetései vannak francia politikai körökben. Annak idején a párizsi műszaki főiskolának volt hallgatója ugyanazon az évfolyamon mint *Lebrun*, a jelenlegi köztársasági elnök.



Festői kép a Sanghai öböléről.

A tenger nyugodt vizén nem látszik, hogy milyen öldéklő küzdelem folyik a két szövetség között. Képünk az egyik japán megfigyelőhajó parancsnoki hidjáról készült.

Kétórás látogatás a nemzeti Spanyolország árva fiainak táborában

Ostia (Campa Spagna), szept. hó.

A Lungomare Cristoforo Colombo pálmá-során a délutáni tropikus, fojtó meleget kellemesen mérsékli a tenger felől — közvetlen közelből — idecsapó szellő, amely a friss, só-szerű tajtékot sodorja szinte az ember arcába. Fordulok egyet balra s ott torpannak meg lépteim a Campo Spagna előtt. A spanyol tábor hármass tagozódású impozáns kapujának homlokzatán középpontban ott ékeskedik a spanyol falangisták hatalmas piros ötnyalás jelvénye, kétoldalt a fasiszta vesszőnyaláb s ezüstös betűkkel: A XV. A két szélén egy-egy olasz zászlót és a nemzeti Spanyolország piros-narancssárga-piros lobogóját csaltogtatja a szél.

A kapu körül karabinierik, előtte két ór sétál katonás lépésben. Piatal, 16—17 éves fiúk. Öltözetük: fekete vászonnadrág, sötétkék ing és fejükön a spanyol nemzetiek hagyományos és ismert piros sapkája, a boina. Vállukon keményen megfeszül a puska. Odabenn táboroznak s élvezik a Duce vendégszeretét a nemzeti Spanyolország fiái, akiknek szüleit lemészárolta a vörös örfjögés.

Négyszáz árva

A tábor igen nagy. Süppedős homokos talajú. Fenyők mindenütt. Magában foglalja a tábor a tavalyi osztrák és magyar tábor helyét és a közből levő parkot is. De kell ennyi hely, mert sokan vannak.

— Összesen négyszáz fiút lát itt vendégül a Duce — világosít fel —, akik tíz-tizenhét év körüliek. A lányokat másutt helyezték el. Talán Ön is tudja már, hogy valamennyien árvák... Szüleiket kegyetlenül lemészárolták a vörösek...

Pillanatra mintha megakadna beszéde és mély benső megindultság remeg hangjában... Közelmúlt borzalmak rémlenek fel feketén s terülnek rá a sátrakra, a barna tábori öltözetű, derűs arcú fiúcskára, de a mosolygó kék ég alatt villámgyorsan szétfeszlik ez a sötét kárpázat. Visszajutunk az ilteni mába.

— Csütörtökön este érkezünk meg a Termini-pályaudvarra — beszél tovább — és pénteken kezdődött meg a rendes tábori élet. A fiúk a legkellemesebben érzik magukat és örülnek a kitűnő olasz vendégszeretnek... A napirend? Reggel félhétkor felkelés, öltözködés és orvosi látogatás után ünnepélyes zászlófelvonás... Ilyenkor a Giovinezzát, a spanyol királyhimnusz és a spanyol falangisták indulóját éneklük. Itt, a tábor főhelyén a spanyol és az olasz zászló. A nap többi része a katonai rendgyakorlatokon kívül fürdéssel és szabadfoglalkozással telik el. A tizenkét tiszt mellett még számos instruktor ügyel fel a tábor életére és rendjére. Az élelmezés bőséges és olaszos, de ez utóbbi érthetően nem okoz problémát a fiúknak.

A táborparancsnokság padlózott nagy sátorában éppen a napiparancsot kopogtatják és a „secretario” bemutat a tiszteknek. Mind barátságosan üdvözlönek. A sátor főhelyén a Duce és Franco tábornok képe, bemenet jobbkézről Calvo Sotelo, a vörösöktől meggyilkolt nemzeti szellemű spanyol politikus és José Antonio Primo di Rivera, a falangista mozgalom megindítójának képmásai.

Az új imperium romanum s a hősiessé szabadságharcát vívó nemzeti Spanyolország szellemének megingathatatlan egysége fogja meg itt az embert. Mindenütt köteleken kifeszítve olasz és spanyol zászlócskák, fasiszta vesszőnyaláb és a spanyol nemzetiek ötnyalás jelvénye. Földbevert cölöpökön táblák hazafias spanyol feliratokkal. Némelyik előtt megállunk, a vezetőm előzékenyen fordítani akarja nekem

A római spanyol követségen előzően érdeklődtem s ott azt mondták, hogy felesleges külön engedély tőlük, a spanyol tábor meglátogatására. A karabinierik viszont úgy tudják, hogy a táborparancsnokság engedélye kell a belépéshez. Némi tanakodás után a kapun belül táborozó vörössapkás őrség egyik tagja beviszi az olasz névjegyet s egy-két perc múlva egyik elembe sielő tiszt eszmájára alatt csikordult meg a homok. Barna, megnyerő arcú, feketeingos férfi. Tipikus spanyol. Marvar ezredes, a spanyol tábor parancsnokának titkára.

Fasiszta módon üdvözlő:

— Arriba España!

Bemutalkozom, hogy magyar újságíró vagyok.

Örvendezve szorít kezét s már vezet is a táborba.

— Igen örülök az Ön érdeklődésének — mondja —, mert ebből azt látom, hogy Önöknek nem közömbös a mi ügyünk...

Olaszul beszélünk, ő utólréhetetlen finom lágyággal, ami még dallamosabbá teszi a zengő olasz nyelvet.

olaszra, de nem szükséges, mert tolmácsolás nélkül is többnyire megértem.

Ilyenek:

„Por la fe por la Patria,
Arriba España!
Viva l'Italia!”.

A másik a nemzeti politikájú osztályok összefogására céloz: En la gran lucha de la civilización contro la barbaria... Vagyis: „A civilizáció nagy frontján a barbárság ellen”.

A harmadik Itália szeretetéről tanuskodik: „L'Italia Fascista saluda a los hijos de los

Heroes y de los Martyres de la nueva España”. („A fasiszta Olaszország köszönti az új Spanyolország vértanúinak és hőseinek fiait”.) Mindezeket szinte felesleges táblára róni, hiszen ezek a szavak benn égneek itt mindenki lelkében. De az idegent, a jóakarátú szemlélőt, megragadják, lenyűgözik.

Beszélgetés közben bejárjuk a tábor. A vezetőm megmutatja a tavalyról olyan jól ismert kitűnő, kettősvásznú olasz katonai sátrakat, amelyekben tucatjával helyezték el a fiúkat. A kórházszátozt, ahol jelenleg csak három fiúcska fekszik, de nincs komoly bajuk, a tengeri fűvel fődött tiszt étkezést s a konyhát (spanyolul: cocina), ahol fő már a vacsora. Van külön postaszolgálat is. Mindenkinek ragyog az arca és el vannak ragadtatva a Duce és az olasz fasizmus páratlan, szerető és bőkezű gondoskodásától. A spanyol árvák, akiknek szülei vértanúhalált haltak a nemzeti eszméért, itt mégjobban megtanulják szeretni hazájukat a baráti Itália földjén...

Minden vasárnap szentmisét mond a tábor papja. Imádkoznak a spanyol nemzet feltámadásáért.

A spanyol tiszt, aki főlem tudja, hogy én is táboroztam Ostitiában, úgy vesz, mint „kollégát” és bajtársat.

— Remélem, hamarosan számunkra szerencsés vége lesz a háborúnak — sóhajt fel és sok fájdalom vonaglik ebben a sóhajban.

— Adja Isten!

Már kifelé kísér. Hirtelen megáll, merően a szemembe néz:

— Az önök országa katolikus ország és önök is átmentek ezeken a rémségeken... Mint vélekednek rólunk, Spanyolországról, a küldelmünkről?

Nyugodtan felelem, hogy nálunk minden tisztességes, jóérszerű ember kívánja, hogy győzzön a spanyol nemzeti eszme és Spanyolország újból boldog ország legyen!

— Grazie — köszönöm — rebegi megindultan.

A kapunál vagyunk. Köszönésül jobbát magasba lendíti:

— Arivederci!

Magam is felelem jobbjom:

— Arriba España!

M. L.

Letartóztatták a ciuci pénzügyigazgatóság második sikkasztóját is

Mercuria-Ciuc. Saját tud. Előző híradásunkban megemlékeztünk arról a nagyszabású állampolgárokkal történt visszaéléseiről és sikkasztásról, melyet a ciuci bevételzési és kifizetési pénzügyigazgatóság megmentő tisztviselői követtek el. Megemlékeztünk arról, hogy az ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte Bartha Elemér számvevőségi tisztviselőt, és hogy a vizsgálat folyamatban van. Csütörtöki meglepetése az, hogy mai napon rendőr jelent meg az állásából felfüggesztett

Serban Iuliu lakásában és kijelentette neki, hogy őrizetbe veszik. Majd felkísérte az ügyészségre, ahol Lascu főügyész kihirdette a vizsgálóbíróval kölcsönösen megszerkesztett letartóztatási végzést. Serbánt azonnal szuronyos őrt kísérték el. Az ügyben megindított, sőt folyton folyamatbanlévő vizsgálat most már kétségtelenül megállapította, hogy Serban Iuliu az egész panamának értelmi szerzője és Bartha Elemér jóhiszeműségét használta ki céljaira. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Serban a kötvények kibocsátása után már annyira gazdag ember lett, hogy filmgyárat akart összehozni.

Amint megírtuk, a vizsgálat állandóan folyik és meglepetésekre el vannak készülve az érdekeltek, főleg a kereskedelmi és ipari vállalatok, amelyek most veszik számba az eddig várt állami követeléseiket. Mai napon Lascu főügyész és Antonescu vizsgálóbíró hivatalosan kiszálltak Bartha Elemér pénzügyi tisztviselő lakására, ahol lefoglalták Bartha Elemér háts lovát és egyéb ingóságait. Azt is megállapították, hogy a visszaélések hátterében nő van. Egyébként a mai napon, a vizsgálóbíróval folytatott beszélgetés alapján megírhatjuk, hogy igen sok vezetőember kerül bele a pénzügyi és gazdasági életből ebbe a nagyarányú panamába.

Világsiker

L. BURGER:

Bölcsőre hulló fények és árnyak

Egy bábaasszony naplója.

Háromnyomatu művészi fedőlap. 340 oldal. Ára 90 lei.

Németül eddig 108 kiadás jelent meg.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés feljuttatási helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétlélvél: Egész évre 800, fél évre 400, negyed évre 210, egy hóra 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, fél évre 25 P, negyed évre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefoni: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választóllyog magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjáráskutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Déli vagy délnyugatra forduló szél, nyugat felé a felhősödés terjed, helyenként, de inkább nyugatra eső, a hőmérséklet emelkedik.

A BERLINI APOSTOLI NUNCIUST MANGANKIHALLGATÁSON FOGADTA XI. PIUS PÁPA. Castel Gandolfo-ból jelentik: XI. Pius pápa magánkihallgatáson fogadta Orsenigo Cezare berlini apostoli nunciust.

Beomlott a világkiállítás egészségügyi csarnoka. Párizsból jelentik: A világkiállítás egészségügyi csarnoka az elmúlt éjszaka beomlott. Emberéletben nem esett kár. A beomlás okát a napok óta tartó esőzésben keresik.

FELMILLIO LEIT UTALTAK KI A SATUMAREMEGYEI MOCSARAK LECSAPOLÁSÁRA. Satu-Mare. Saját tud. Dr. Ardelean Octavian vármegyei prefektus Bucurestiből távbeszélőn értesítette alantasait, hogy a kormány a legutóbbi minisztertanácson félmillió leit utalt ki a satumaremegyei egészségtelen mocsarak és lápok lecsapolására. A tervek szerint Botiz, Mediaşa és még több megyei község határában végezletnek lecsapolási munkát, mely által nagyobb kiterjedésű művelhető földet is nyernek.

Türelmi időt engedélyezett a pénzügyigazgatóság a kisiparosoknak az üzleti könyvek kötelező bevezetésére. Oradea. Saját tud. Szeptember 15-én lépett életbe a pénzügyminiszteriumnak az az ismeretes rendelete, amely kötelezővé tette, hogy a kisiparosok üzleti könyveket vezessenek. A miniszteriumnak ez a rendelete rendkívül eulyosan érintette az iparosokat és panaszaikat egy javaslat formájában eljuttatták Cancioy pénzügyminiszterhez. Tekintettel arra, hogy a miniszteriumban most tanulmányozzák a kisiparosok részéről előterjesztett javaslatot, az oradeai pénzügyigazgatóság méltányosságot szempontról türelmi időt adott a kisiparosoknak az üzleti könyvek kötelező bevezetésére. A pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya felhívja az összes kisiparosokat, hogy saját érdekükben helyesen cselekedjenek, ha az üzleti könyvek vezetését a rendelkezésnek megfelelően már meg is kezdik. Az ellenőrzést csak néhány nap múlva fogják megkezdeni, arra számítva, hogy a miniszter döntése esetleg olyan lesz, hogy nem minden iparosra vonatkozik az előbb kiadott rendelet. Ilyenformán tehát többnapos türelmi időt a kisiparosok rendelkezésére. Amennyiben a miniszter döntése megtörténik, abban az esetben arról a pénzügyigazgatóság idejekorán fogja tájékoztatni a kisiparosokat.

KOMPENZERENCSETLENSÉG — NEGYVENHÁROM HALÁLOS ÁLDÓZATTAL. Londonból jelentik: Az indiai Sutleut folyón felborult egy komp. A szerencsétlenségnek 43 halálos áldozata van.

Megkezdődött az oradeai vasutasok újabb nyelvvizsgálja. Saját tud. Miniszteri rendelkezés alapján az oradeai vasutigazgatóság megkezdte alkalmazottainak újabb vizsgáztatását a román nyelvből. A vizsgára mintegy száz hivatalnokot és munkást hívtak be, akinek az államnyelv ismeretében tett előhaladásukat fogják megvizsgálni. A vizsgáztató bizottság elnöke Boldur vezérfelügyelő, aki Stanciu és Bartsch felügyelőkkel együtt vezeti a vizsgát. A tegnapi nap folyamán a háromtagú bizottság elöit 23-an jelentek meg tisztviselők és munkások, akik írásbeli és szóbeli vizsgálatot tettek. Hírek szerint a vizsgázók legnagyobb része kielégítően készítette el írásbeli dolgozatát és kielégítően felelt is.

Zürichi zárlat. Párizs 14.72 fél, London 21.58, Newyork 435 háromnyolcad, Brüsszel 73.25, Miláno 22.92 fél, Amszterdam 239.67 fél, Berlin 174.70, Bécs — schilling 79.15, Prága 15.21, Varsó 82.25, Belgrad 10, Bucaresti 325.

Október elsejéig lehet csak bonokkal fizetni a régi adótarozásokat. Oradea. Saját tud. A pénzügyminiszterium legutóbbi kelt rendelete értelmében a régi adótarozásokat október 1-ig lehet bonokkal fizetni. A pénzügyigazgatóság felhívja az összes adózókat, hogy régi adótarozásukat a fenti határnapiig annál is inkább rendezzék bonokkal, mert október elseje után csupan készpénzt fogadnak el a régi adótarozások terjedében.

BULGAR RABLÓBANDA VAKMERŐ TAMADASA EGY HATÁRMENTI ROMÁN KÖZSÉG ELLEN. Turtucaiaról jelentik: Szeptember 14-én éjszaka több bulgár utonálló rablótarozásokat intézett a határmenti Mesim Mahle nevű falu ellen. A támadók első csoportját, egy háromtagú bulgár rablóbandát sikerült a határrendőrségnek feltartóztatni, amikor a falu felé közeledtek. A határrendőrök felszólítására a bulgár betörők fegyvertűzzel válaszoltak, amelynek védelme alatt sikerült is visszavonulniuk bulgár területre. Egy másik banda azonban behatolt a faluba és onnan több marhát hajtott el. Visszatérőben a natár közelebe érték el őket a román határőrök, itt is tüzharco keletkezett. A bulgárok kénytelenek voltak az elhajtott állatok egyrészt sebesülten román területen hagyni, de egy más részükkel bulgár területre jutottak. A betörők bolgár parasztruhába voltak öltözve.

A FASISZTA-PÁRT IGAZGATÓSÁGA BAJTÁRSI ÜDVÖZLETÉT KÜLDI A SPANYOLORSZÁGBAN HARCOLÓ ÖNKÉNTESEKNEK. Rómából jelentik: A fasiszta párt igazgatósága csütörtökön Starace elnökletével ülést tartott. Az ülés során Starace beszédet mondott és többek között kijelentette, hogy a feketeingesek büszkeséggel gondolnak a spanyolországban harcoló önkéntesekre és bajtársi üdvözlét küldi nekik a párt nevében.

Megkezdtek az adófellebbezések tárgyalását. Oradea. Saját tud. Az adófellebbezési bizottság csütörtökön tartotta első fellebbezési napját. A bizottság elnöke közli, hogy mindenki az idézésben kijelölt időben jelenjék meg fellebbezésének tárgyalásán.

Szabályozták a Turt és a Somest. Satu-Mare. Saját tud. Pomi község lakossága emlékiratot adott át a prefektusnak, akitől azonnali intézkedést kértek a Somes szabályozására és a védőtöltések áthelyezésére. Az emlékiratban a földművesek azt panaszojják, hogy a folyó, mely éles kanyarokat ír le, tavasszal kiönt és elmosza az őszi vetés jórészét. Nagyobb olvadás idején a víz átlépi a gátakat és a községet pusztítja. A lakosság kéri a vármegyét, indítsa meg a szabályozási munkát. Az új meder kiásását a falu magára vállalta. A megyei nagytanács alakuló ülésén is ilyenértelmű felszólalásban mutattak rá a virágzó község állandó rettegésére. A prefektus elhatározta, hogy a Somes szabályozását még ebben az évben végrehajják. A munkálatok elvégzéséhez szükséges egymillió lei kormánytámogatás kieszközlésére a prefektus Bucurestibe utazott. Az Avásban a napokban kezdték meg a Tur folyó szabályozását, mely eddig hatalmas kacskaringókat leirva sietett a Tisa felé. A Tur szabályozása kétféle leibe kerül, amelynek egyrészt az állam, a többit a megye és az érdekelt községek adták.

Tűzet okozott az eldohott cigarettavég. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Gáll József ditraui benzines cséplőgépj tulajdonos Gál András ottani birtokosnál csépejt. Éjszaka Gáll, aki motorját és cséplőfelszerelését őrizte, arra lett figyelmes, hogy a tőle mintegy hatvanméterre lévő szalmakazal tűzet fogott. Sikerült a tüzet eloltani, azonban Gál Andrásnak minden takarmánya elégett. A kár meghaladja a negyven ezer leit. A csendőrség nyomozza a tüzeset körülményeit.

Az ideai könyvpiac nagy szenzációja!

RACHMANOVA Félvázson propaganda kiadás 100 lel. Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában. — Rachmanova megjelent és kapható művel: Szerelem, cseka, halál. Házasság a vörös v'harban. A bécsi feleszony, Gyermekek. rom.

IRGALOM

Gvár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvázson kötésben 100 lel.

Feljegyzések

Az Unversul egyik közelebbi számában (IX. 17—256.) bizonyos Hagi Mosco Emanuel ir cikket dolgoiról. Mindenről szó van ebben a cikkben. Arról a bizonyos titokzatos összejeveteléről Szentkereszthy Béla kastélyában, mely abból állt, hogy a szives házigazda minden jóval ellátta vendégét s megmutatta a szobát, ahol aludni fognak. A memorandumról, mely a nagygyűlés határozatából az uralkodó elé kerül és arról a másik memorandumról, melyet 1892-ben a kisebbségi románok terjesztettek ugyancsak az uralkodó elé. Pál Gabor határozati javaslatáról és arról a határozatról, hogy az a világ nyilvánossága elé kerül, ha nem láthat idehaza napvilágot. Altalában pedig arról, hogy a magyarok botor ível nem akarják tudomásul venni a valóságot. A valóság pedig az, hogy itt minden joguk megvan, szabadon boldogulhatnak az élet minden vonalán, nem úgy, mint hajdan a románok, kiket úgy bánt el a magyar uralom, anogyan „az angol szászok Amerika földjén kiirtottak a voros bőruket”.

Miközben arra gondoltunk, hogy a hárommillió transilvian román nép megiehetősen élénk ellenetést kínál erre a vadra és minden nehézség nélkül a valóságok sorába sorozható, tovább lapoztunk a terjedelmes újságpéldányban és az ötödik oldalon egész cikksorozatot találtunk arról, hogy mily nagy és sokféle a kommunista veszedelem, ami szintén valóság-nak nevezhető.

Igy szembe kellett, hogy kerüljenek az Unversul „valóságai”, ezekkel a történelmi valóságokkal. Ezen a mérlegen lehet gondolkodni: nem volna-e hatásosabb a bolsevista veszedelem elleni harc, ha az a „valóság”, amelyről az Unversul ír, valóban valósággá válik és a magyarság természetesen szövetségessé lesz — a moszkovita veszedelemmel szemben?

Ugy látszik, hogy vannak románok, akik tényleg gondolkodnak ezen és latogatják: vajjon célszerű-e, hasznos-e minden körülmények között az a féktelen izgatás, ami bizonyos lapokban a kisebbségi magyar nemzet ellen folyik. Vajjon nem válhatik bizonyos körülmények között kényelmetlen, sőt károsra, ha a román közvélemény a magyarságban mindig csak a halálos ellenséget keresi és látja, mert szüntelenül ezt hallja és olvassa?

Hagi Mosco Emanuel cikkéből ugyanis néhány szót törölt a cenzura. Talán csak nem olyan szavakról van szó, melyek a szenvedélyeket már kissé tulságosan hevítették volna? (Skin.)

Rendkívül kedvező az állami pénzbevételek helyzete. Bucuresti. Saját tud. Cancioy pénzügyminiszter tegnap hosszabb nyilatkozatot adott a bucaresti sajtó képviselőinek, amelyben sok számadattal azt igyekezik bizonyítani, hogy Románia gazdasági megerősödése nagy lendülettel folyik, az állami pénzbevételek helyzete ogy kedvező, hogy a kormány nagy hiteket biztosíthat sürgős közzükségeitek fedezésére.

SZAZHETVENHAT EMBERT TARTÓZTATTAK LE BUCURESTIBEN A CSÜTÖRTÖKI RENDŐRPORTYA ALKALMAVÁL. Bucurestiből jelentik: A rendőrség csütörtökre virradó éjjel nagy ellenőrzést tartott a fővárosban. Összesen százhetvenhat letartóztatás történt. Valamennyiüket a központi rendőrségre kísérték és megkezdtek kihallgatásukat. A letartóztatottak között sok kőrözött egyén is van.

Nincs többé ingyen sirhely Oradeán. Saját tud. A városi tanács csütörtök délutáni ülésén elhatározta, hogy megszünteti az ingyen sirhelyek adományozását. A tanács gazdasági okokkal indokolja határozatát. A szegények számára olcsó sirhelyeket fognak ezután adni negyzetméterenként 10 leiert.

Kutbafulladt egy nyolcvanegy éves asszony. Satu-Mare. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenség történt a szomszédos Doba községben. Oláh Györgyné, aki egyedül lakott faluszei kis hazában, késő este a kutra ment vizért. Amint a gémeskutra akasztott vedret a mélybe dobta, a 81 éves asszony elvesztette az egyensúlyt és fejfel előre a vízbe zuhant. A szomszédok a szántóföldön tartózkodtak és így senki sem hallotta segélykiáltásait. Este egyik házassamber fia kereste fel az öreg matrónát, akit már csak holtan huzhattak ki a kútból. Az ügyészség hozzájárult a holttest eltemetéséhez.

Hírek Careiből. Saját tud. Az egész carei járásban pusztító sertsésvész ütötte fel fejét. Egyes községekben orbánc tizedeli az állatokat, míg másokban baromfikolera és lépfene megbetegedések léptek fel. — Október elsején kezdik meg a járásban a tenyész apaállatok hivatalos felülvizsgálását. — Pop Györgyné carei lakos, a napokban a piacon vásárolt gombától egész családjával mérgezést kapott. Mindnyájukat a kórházban vették ápolás alá.

* Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet még szorulás vagy keresztfájás is fokozza, az enyhe és igen kellemes hatású, természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral véve — mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést biztosít. Az orvosok ajánlják.

Lelőtték az őrt és elmenekültek az elfogott banditák. Bucurestiből jelentik: Izacea városában szerdán letartóztatták Vasile Constantin és Ion Iamandi hírhedt banditákat. Miindkettőjüket megláncolva Florea Grigore börtönőr felügyeletére bízták. Ezután három óra tájban Vasile Constantinnak sikerült kiszabadítania magát a láncokból és megtámadta az őrt. Dulakodás közben elvette az őrtól a revolverét és kétszer belélelt a szerencsétlen emberbe, majd kiszabadította társát és a mezőn talált lovakon mindketten elmenekültek.

Félfárbóra engedett gyászlobogót kell kitűzni a középületekre és iskolákra. A rendőrfőnökség a belügyminisztérium rendeletére hivatkozva értesíti az érdekelteket, hogy máától kezdve 21-éig az összes középületeknek és iskoláknak félfárbóra engedett, gyászfátyollal ellátott nemzetiszínű lobogókat kell kitűzni, Massaryk Tamás volt csehszlovák köztársasági elnök emlékére. Popoviciu, rendőrfőnök.

Súlyos gépkocsiszerencsétlenség a silistriai országúton. Bucurestiből jelentik: Súlyos gépkocsiszerencsétlenség történt a silistria-bazargieci országúton. Egy gépkocsi amelyet Calus Atanasov gépkocsivezető vezetett, összeütközött a fővárosi sárga kerület városi gépkocsijával, amelyben Constantin Radulescu városi tanácsos és mások ültek. A két kocsi teljesen szét tört, Radulescu és egy Sztamboli nevű bucurejti monopólistaviselő súlyosan megsérült. A sebesülteket Silistria-ba szállították.

SEPTEMBER 26-AN HUSZONNÉGY HE-
LYEN VIZSGÁZTATNAK AZ ÉRETTSÉGI BI-
ZOTTSÁGOK. Bucurestiből jelentik: A nemzeti nevelésügyi minisztériumban csütörtökön összeállították az őszi érettségi vizsgáztató bizottságokat. Aránylag nem sokan jelentkeztek vizsgálatra és ezért huszonnégy helyen vizsgáztatnak a bizottságok a szeptember huszonhatodikán kezdődő vizsgálatokon.

Fizetik a ciuci hadinyugdíjasokat. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A pénzügyigazgatósághoz csütörtökön megérkezett az a kiutalás, amely a ciuci hadinyugdíjasok részére kifizetendő nyugellátások összegét becsátja rendelkezésre a pénzügyi hatóságoknak. Az összeg egymillió leien felül van és megkapják illetményüket azok a rokkantak is, akik eddig a régi és most az új nyugellátmányban fognak részesülni. Jól teszik azok, akik a nyugdíj fizetésénél nem az új, 1932 szeptember 10-iki törvénynek megfelelő nyugdíjat kapják, ha szóval vagy írásban mindenütt az Országos Magyar Párt irodájához — főleg dr. Pál Gábor képviselőhöz — fordulnak, aki az egész hadinyugdíjgynek kitűnő ismerője.

Színház Dicsősmartinban. Saját tud. A Révész Sándor vezetése alatt álló „Kamara” színház társulat megnyitotta a városban a színi idényt. A kitűnő színészekből összeállított társulat a „Hulló falevél” című operettben mutatkozott be először és a megnyitó előadást zsúfolt nézőtér előtt játszották le.

BEKULDOTT HIREK

Gheorgheni-ben ünnepélyes külsőségek között nyitották meg az új iskolai évet. A szülők mind személyesen vitték fel az elemi iskolába gyermekeiket és a tanítókkal együtt ünnepi szentmisén vettek részt. Szentmise után az iskola udvarán volt az ünnepélyes évmenyitó, melynek keretében Balázs Sándor igazgató tanító beszélt a beiratás eredményéről, majd felolvasták az iskolai törvényeket. Ezután Sánta Albert volt igazgató üdvözölte a főesperest, a tanítókat és a szülőket. Pongrácz Elek székely zarda talpraesett szavakkal fejezte ki a szülők bizalmát a tanítókat iránt. Befejezésül a főesperes mondott ünnepi beszédet.

Tevékeny egyesületi élet indult meg Gheorgheni-ben. A Misszió társaság szeptember hó végén templomi hangversenyt rendez. Zsuzsanna Rezső orgonaművész közreműködésével, míg október 3-án az Urunk Mária Kongregációja irodalmi estet rendez, amelyen Rása Károly műkritikus fog előadást tartani. Csandor Jenő szavata és Dudutz Ágnes énekessége segítik ki az est műsorát. A befolyó jövedelmekből szegény gyermekeket ruháznak fel. Vidéki érdeklődők jelentkezését előre kéri a rendezőség.

Szigorú rendszabályok a politikai tüntetések meggátolására

Körrendelet, — amely az ostromállapoton kívüli területeken is megtiltja mindenféle politikai manifesztációt

Bucurestiből jelentik: Inuletz miniszterelnökhelyettes, Barca belügyi alminiszterrel, Stefanescu Goanga népnevelésügyi alminiszterrel és Paraiianu tábornok csendőrfelügyelővel folytatott tárgyalásai eredményeként körrendeletet küldött a megyefőnököknek. Eszerint azok a zavargó tüntetések, amelyeket politikai vagy más alakulatok, felvonulások, menetelések s néha kirándulások alakjában rendeznek az ostromállapoton kívüli területeken sincsenek megengedve, csak a belügyminiszter előzetes hozzájárulásával. A ha-

dállapot területén bármilyen jellegű manifesztáció csak a helyi katonai parancsnokság engedélyével történhetik. Akik nem alkalmazkodnak a rendelkezéshez, a törvény szigorú megtorlásában részesülnek. E körrendeletet nyilván azzal a csendőrségi közbelépéssel kapcsolatban adták ki, amely Toploveniában a Mihalacahet ünneplő ifjúság szabad felvonulását gátolta, s ami miatt Mihalache tiltakozó táviratot is küldött az uralkodónak.

Elrabolták Stalin 12 éves fiát

A GPU egész szervezete megmozdult, de az elveszett gyermeknek eddig semmi nyoma

Varsóból jelentik: A „Kurjer Czervonny” szerint Stalin egyetlen fiát, a 12 éves Vaszilijt, amikor egyik barátja kíséretében iskolából hazafelé tartott a Kremlbe, ismeretlen tettesek megszöktették. Stalinra az eset rendkívül lesújtóan hatott. A GPU egész gépezete megmozdult, de az elveszett gyermeknek eddig semmi nyoma.

A TÖMEGES HALÁLOS ÍTÉLETEK FELFÜGGESZTÉSÉRE AKARJÁK KÉNYSZERITENI STALINT, GYERMEKE ELRABLÁSÁVAL.

Varsóból jelentik: A lengyel lapok moszkvai jelentése szerint moszkvai körök megvannak

győződve arról, hogy Stalin fiának elrablása nem egyszerű gyermekrablás, hanem politikai akció, amelyet Stalin ellenzéke szervezett meg. Célja az, hogy politikai engedményeket csikarjon ki Stalintól s őt az utóbbi napokban hozott tömeges halálos ítéletek felfüggesztésére kényszerítsék. Vaszilij vezető szerepet játszott az orosz gyermekek mozgalmában. Legutóbb a moszkvai gyermeknapon ő vezette a gyermekek felvonulását.

Moszkvában az egész hatósági gépezetet mozgósították, de a vizsgálat a vidékre is kiterjed.

Barcelona asszonyainak véres tüntetése a nemzeti Spanyolország mellett

Párizsból jelentik: A Jour barcelonai jelentése szerint

a katalán fővárosban nagy tüntetések voltak a kommunista vezetők ellen.

Több ezer asszony tüntető menetben vonult fel a főtéren. A menet élén táblákat vittek ilyen feliratokkal: „Eljen Franco”, „Csak jönne már Franco”.

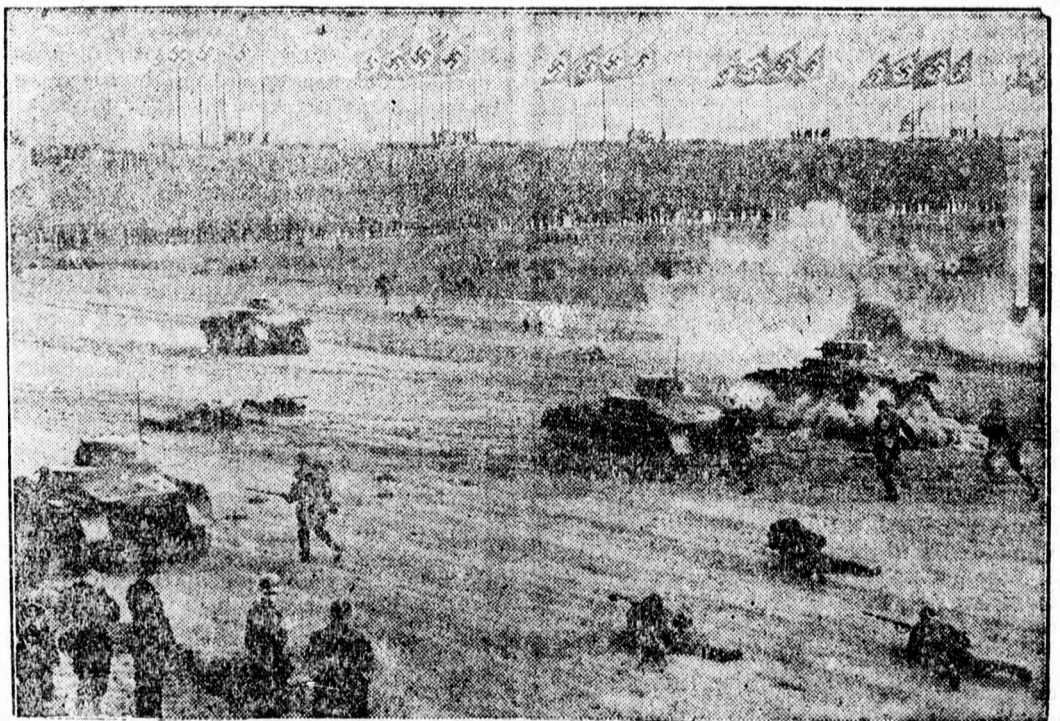
A kormánycsapatok fegyvert használtak a tüntető asszonyok ellen.

Sok sebesülés történt.

Ugyanennek a lapnak gijoni jelentése szerint öt napról-napra válságosabb a helyzet. Tomas

Balermine a legvéresebb és legborzalmasabb önkényuralmat vezette be.

Salamancából jelentik: Franco tábornok csütörtökön rendeletet irt alá, amely életbelépteti a nemzetközi Vörös Kereszttel kötött megállapodást. A megállapodás értelmében a nemzeti Spanyolország területéről megengedik ugyanannyi baloldali érzelmi egyén átköltözését a köztársasági Spanyolország területére, ahány jobboldali érzelmiének a köztársaságiak megengedik, a nemzetiek fennhatósága alatt álló országrészekbe való átköltözést. A megállapodás alapján 2500 Madridban tartózkodó nemzeti érzelmi spanyol polgárnak lehetővé teszik az elköltözést.



Harcikocsik bemutatója.

A Nürnberg melletti Zeppelin-téren bemutatták a német hadsereg harcikocsijainak működését.

KÖZGAZDASÁG

A földgáz után a szén belterjesebb használatát javasolják a fa drágasága ellen

A fővárosban olcsóbb lett a tüzfűtés

Nemrégiben írtunk róla, hogy a Bucarestben különösen érezhető fadrágulás letörésére, mint gyökeres ellenszert: a földgáznak a fővárosba való bevezetését javasolták. Elhárították — a jogügyi nehézségeket, tárgyaltak a pénzcsoportokkal, gazdasági szakkörökkel, de egyelőre még csak a távol jövő reményisége a fővárosnak, vagy akár más, földgáz forrásához közelebb eső városoknak földgázzal való fűtése.

A szakemberek azt is megemlítik, hogy a kormány politikája a fatermelés terén önmagának ellentmondó. Egyrészt ugyanis éppen most készülnek az erdővédelmi törvények, a fatermelés korlátozására vonatkozó rendelkezések, viszont ugyanakkor a fa árának leszállításáról folynak tárgyalások. A fatermelés korlátozása természetesen nem vezet a fa árának leszállítására, hanem emelkedésére. De van egy másik ellentmondás is és ez az, hogy a CAPS az állami erdőtermelő vállalat irányítást utasított, hogy igyekezzen a legnagyobb fokú jövedelmezőséget elérni.

A szakemberek, de a nemszakemberek is tisztában vannak azzal, hogy nem lehet ugyanabban az időben a jövedelmezőséget fokozni és az árakat leszállítani.

Mindezek helyett sokkal célravezetőbbnek

tartják a szakemberek, továbbá azok, akik a tüzelő kérdésének megoldásával foglalkoznak azt, hogy a főváros a nagyobb városok, sőt a községek egy része is

térjen át a szénrel való fűtésre.

A romániai szén igen jó minőségű és olyan nagy mennyiségben található, hogy a geológusok számításai szerint a legfokozottabb fogyasztás mellett sem fogynak ki a legközelebbi egyezeröttszáz esztendő alatt.

Ha már most tekintetbe vesszük azt, hogy a mai árak szerint kétszázötvenöt lei ára fa kell ugyanannyi meleg fejlesztéséhez, mint amennyit száznyolcvanöt lei ára szénből lehet nyerni, vagyis az egész főváros fűtéséhez a mostani 70 ezer vagon fa, azaz

630 millió értékű fűtőanyagot 205 millió lei lehetne megtakarítani csak a fővárosban,

ugy nyilvánvaló, hogy a szénrel való fűtés indítványa nem is olyan elvetendő.

Márholnapra azonban ez sem oldható meg, mert különösen a szénkályhák beszerzése és a megfelelő elosztó szerkezet felállítását ugyancsak időt venne igénybe. Mindenesetre oly indítvány ez, mely legalább a jövőt illetően nyújt reményeket.

Miniszteri rendeletre fokozott eréllyel hajtják be az adóhátralékokat

Bucurestiből jelentik: Jelentették, hogy október 31-én megszűnnek a hátralékos adók kifizetésére engedélyezett kedvezmények. A pénzügyminisztériumhoz érkezett jelentésekből és kimutatásokból kitűnik, hogy az 1937. április elsején életbe lépett törvényt, amely a kedvezményekről intézkedik, nem alkalmazták a pénzügyminiszter célkitűzéseinek megfelelően, mert nem tették meg az alárendelt közegek minden tőlük telhetőt, hogy az engedmények hatása alatt a hátralékos adótartozásokat minél nagyobb összegben fizessék meg az adózók. Azt, hogy így történt, a pénzügyminiszter elsősorban annak tulajdonítja, hogy a pénzügyigazgatók nem fektettek kellő súlyt a községek alapos és állandó tájékoztatására, másrészt pedig, hogy a behajtási közegek nem

szorgalmazták kellő eréllyel a fizetéseket, elsősorban pedig a hátralékos adótételek behajtását. Abban az esetben, ha a behajtás nagyobb eréllyel történt volna, természetes, hogy a községek szélesebb rétegei veszik igénybe a törvény-biztosított kedvezményeket, ami a régi hátralékos tételek felszámolását jelentette volna. Mivel október 31-én már megszűnnek a törvényben előírt kedvezmények, a pénzügyminisztérium most körrendeletet intézett az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához, hogy egyrészt a községek tájékoztatásával, másrészt a hátralékok behajtásának erélyes szorgalmazásával kövessenek el mindent, hogy a még hátralévő idő alatt minél nagyobb számban törlesszék hátralékos adóikat az érdekeltek.

ROMÁNIA AUGUSZTUS HAVI GYÜMÖLCSKIVITELE. Bucurestiből jelentik: A kiviteli hivatal jelentése szerint augusztus hó folyamán, a következő értékű gyümölcsöt exportáltak: alma 7.998.570, körte 448.250, friss szilva 1.943.835, dió 1.694.000. kajszinbarack 561.480, szőlő 30.000 lei.

A baróti gazdakör kiállítását rendez. Clujról jelentik: A treiscauneimegyei Gazdaszövetség, a Kisállattenyésztők Egyesülete és a baróti Gazdakör 1937. október 9., 10. és 11. napjain, a Transsylvaniai Gazdasági Egylet erkölcsi támogatásával, Baróton mezőgazdasági, ipari, háziipari és kisállattenyésztési kiállítását rendez. Közreműködnek a treiscauneai, braşovi és odorheimegyei mezőgazdasági kamarák. A kiállítás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és azon megjelenik dr. Szász Pál, az E. G. E. elnöke.

ÓRIÁSI ERDEKLŐDÉS NYILVÁNUL MEG A CLUJI GAZDANAP IRÁNT. A Cluj Gazdasági Egylet szeptember 19—20. napjain gazdanapokat rendez. A 19-én délelőtti megnyitó kiállítás, a hóstáti gazdak munkájának az eredménye, az egylet díszközgyűlést tart, amelynek keretében dr. Szász Pál, a E. G. E. elnöke a gazdatársadalom feladatairól fog beszélni. Vasárnap este, a cluj Magyar Színház díszelőadásával ér véget a gazdanap. Gárdonyi „Bor” című darabját adják elő.

MÓDOSÍTOTTÁK A MEZŐGAZDASÁGI TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSI UTASÍTÁSÁT.

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi kormány nemrégiben elkészítette a mezőgazdasági törvény végrehajtási utasítását, amit megküldött a törvény véleményező tanácsának. A tanács — hosszas tárgyalások után — különböző megjegyzésekkel juttatta vissza a javaslatot, ennek alapján a kormány módosítani fogja. A végrehajtási utasítás szeptember végén jelenik meg a hivatalos lapban.

A Küküllői Gazdasági Egyesület Gazdanapot rendez. Clujról jelentik: A Küküllői Gazdasági Egyesület a Gazdasági Egylettel karöltve, folyó évi október hó 3-án gabona, bor, gyümölcs, állat, gép és háziipari kiállítással összekötött gazdanapot rendez a dicioanmartini megyeháza termében. A kiállítás célja a küküllőmenti gazdasági termékek szélesebb körben való megismeretése, a bor, állat és gabonaértékesítés előmozdítása. A részvétel díjtalan. A beküldendő bormennyiség 3 liter, 1 literes üvegekben. A gabonamennyiség pedig 3 kg minden egyes fajtából. A beküldés 1937. szeptember 25-e. Október 3-án déli 12 órakor a Küküllői Gazdasági Egyesület dr. Szász Pál E. G. E. elnök részvételével közgyűlést tart a vármegyeház nagytermében, amely alkalommal, a nyert díjakat is kiosztják.

Súlyos bonyodalmat idézett elő a gabonaexportőrök magatartása

Bucurestiből jelentik: Mihail Negura szövetkezeti miniszter elnökletével ülést tartott a gabonaértékesítő bizottság. A vita során kiderült, hogy a gabonaexportőrök egyrésze bejelentette a vásárlási szerződéseket, hogy biztosítsák a 7000 leies vagononkénti kiviteli prémiumot, de a búzát nem vették át a termelőtől és nem szállították le. Másrészt pedig a régebben kötött búzavásárlási szerződéseket felbontották, mert akkor csak 3000 leies prémiumot kaptak és most 7000-re pályáznak. A miniszter kijelentette, hogy kötelezni fogja az exportőröket a megvásárolt búza átvételére és azonnali leszállítására.

Szüreti kilátások

Clujról írják: Az E. G. E. jelenti, hogy országrészünkben kielégítő szőlőtermés mutatkozik. Erdély-Hegyaljáról panasz érkezett a szürke rothadás fellépéséről, mely kedvezőtlen időjárás esetén, károsan befolyásolhatja a terméseredményeket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg. Hasonló panaszok — egyébként — más borvidékekről is érkeztek. Az idén szokatlanul sok panasz érkezik, a darazsak nagyarányú kártétele miatt. A darazsak kártétele ellen, az üveggel való fogással lehet védekezni, valamint a fészkek elpusztításával. Nagyon hatásos védekezési mód volna az édesített, mérgezett folyadékok kihelyezése, ehhez azonban, előzetes hatósági engedélyre van szükség és állandó felügyeletre az esetleges szerencsétlenségek elkerülhetése céljából.

Piaci és terményárak

Az orosz nagy búzakinálat elérése az árak megszűrdültak és előre láthatólag emelkedni fognak. A piacot kétségkívül kedvezően befolyásolja a feszült külpolitikai légkör, amely az államok buza tartalékolásához vezetnek. Nálunk azonban „sok” háj van a szállítás körül, mert a vasút nem gondoskodik a szükséges kocsimennyiségről. Bucurestiben a buza ára 505 lei, Brailában 505, Konstancában 500, Galacon 498, Clujon 485, Timişoaran 460 lei.

Rozs: Bucurestiben 490, Brailában 440—450. Konstancában 450—460, Galacon 470 lei.

Kukorica: Bucurestiben 360—380, Brailában 360—370, Konstancában 340—350, Galacon 340—350, Clujon 360 lei.

Árpa: Bucurestiben 360, Brailában 340—360, Konstancában 340—350, Galacon 340—350, Clujon 370 lei.

Zab: Bucurestiben 420, Brailában 390, Konstancában 390—400, Galacon 370, Clujon 390 lei.

Fehérbab ára: Konstancában 770 lei.

Mák ára: Clujon 22 lei kg-ja.

Lóheremag: Clujon 21 lei kilogrammja.

Lucernamag: Clujon 28 lei kilogrammja.

Takarmányárak:

Clujon I. oszt. széna 115 lei, lóhere-széna 130 lei.

A hadsereg még nem kezdte meg a nagybari vásárlásokat.

Állatárak Clujon: Elsúly sertés, teljesen hizott 21—23 lei, kivitelre 26—27 lei, sertés felhizott 19—20 lei, hizott ökör 14—16 lei, vékony fel dolgozásra alkalmas növendékállat 15—16 lei, szópóborju 16—20 lei. Fejőstehén ára szavatolással napi 20—25 liter tejjel 10—12 ezer lei, igásló párja 15—17 ezer lei, kocsiló párja 20—22 ezer lei, igásökör párja 14—16 ezer lei.

**Dr. Oberding
József György**

**A modern
szövetkezeti
mozgalom**

Ara 35 lei és portó.

Kapható könyvosztályunkban.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 19.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 9.55 Isteni szöveglet 13 Hírek. 13.10 Sibiceanu zenekar. Közben körülbelül 14.10 Hírek. Majd: A hangverseny folytatása. 16 Gazdasági szakelőadás. 19 A Stancescu zenekar hangversenyének közvetítése. 20.15 Felolvasás. 20.35 Humor. 21 Svájci Európa-hangversenyének közvetítése. 22.05 Francia operettlemezek. 22.30 Hírek. 22.50 A Rádiózenekar hangversenye. Cson szopránének közreműködésével. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Tóth Lajos székelyi lelkipásztor. 12—12.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja. 13.30 Hangversenyzenekar. 14.30 „Madách Imre szobrának ünnepélyes leleplezése Balassagyarmaton”. 15.10 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.50 Cigányzene. 18.30 Jazz. 19 „A tanulás egészségtana”. 19.30 Szalonzene. 20.15 „Bocskay hajdúszaga”. 21 A svájci Európa-hangverseny. 22 Hírek. 22.30 Cigányzene. 23.35 Az Állásalan Zenészek Zenekeze. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 20.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Olasz operalemezek. 20 Felolvasás. 20.20 Rádiózenekar. 21.20 Könyvek. 21.30 Csak Radio-Romania: Lemezek. Csak București: Theodorescu-négyes. 2.10 A két állomás együtt: Alexandrescu tenor éneke, Mozart, Brahms- és Wolff-dalok. 22.30 Hírek. 22.45 Katonazene. 23.45 Hírek németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 A 2. honvédegyezred zenekara. 17.15 Diáklélő. 18 Weigand Tibor énekel. 18.30 „A nagy regatta”. Felolvasás. 19 Lósz József hegedül. 19.30 „Keressem-e a feleség?”. Előadás. 20 Hanglemezek. 21.10 „Krisztusnak dicsőség legyen”. Állatviadalmak a régi Rómában. 22.40 Hírek. 23.10 Jazz. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

KEDD, SZEPTEMBER 21.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Gramofonlemezek. 20.05 Felolvasás. 20.25 Mandolinzene. 21 Lucian Jon román dalokat énekel. 21.30 Szimfonikus hangverseny. 22.30 Hírek. 22.45 A zene folytatása. 23.45 Könnyű zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Lemezek. 14.30 Énekötös. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 18 „Légvédelmi óvóhelyek”. Előadás. 18.20 Károlyi Gyula zongorázik. 18.50 „Bronzbarnából sápadt legény”. Felolvasás. 19.20 Magyar nótaszámok. 20.10 „A meghódított Líbia”. 20.40 Szalonzene. 21.40 Hírek. 22 Operaházi zenekar. 23.10 Időjárásjelentés. 23.15 Kerpel Jenő németnyelvű előadása. 23.30 Hanglemezek. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, SZEPTEMBER 22.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Hegedűlemezek. 20.20 Felolvasás. 20.40 Urziceanu-zenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Rádiózenekar. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Szalonzene. 24.30 Zongora-hegedű számok. 17.15 Diáklélő. 18 „Hogyan védjük magunkat a hazi balesetek ellen?”. 18.30 Cigányzene. 19.30 „A zene a népek mindennapi életében”. 20.15 Énekszámok. 20.45 Külügyi negyedóra. 21 Vizvami Mariska és Gál Gyula előadása. 21.45 Hírek. 22.10 Brahms: c-moll vonósnygyea. 22.45 Lemezek. 24 Hírek Francia és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 23.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Tánclemezek. 20 Felolvasás. 20.20 Rimszki-Korszakov- és Borodin-lemezek. 21 Gadu Anna enkel. Giuliano: Vándorkegy. Popovici: Doina. Brediceanu: Vízvirágok. Stefanescu: Havasi kedves. Borgovan: Dalok. 21.20 Rádiózenekar. 22.50 Hírek. 22.45 Könnyű zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekszámok. 14 Cigányzene. 17.15 „Az őszi befőzés”. 18 Gordonkaszámok. 18.30 „Nemzetiség, kisebbség”. 19 A Pestújhegyi Munkásképző Kör és Szalmás Pirooska munkásénekkara. 19.45 Gazdáknak. 20 Szalonzene. 20.50 „Augustus császár emlékezete”. 21.35 Hírek. 22 Operaházi zenekar. 23.10 Időjárásjelentés. 24.10 Tánclemezek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 24.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Vilnov-zenekar. 20.15 Felolvasás. 20.35 Trisztán és Izolda lemezek. A szünetekben hírek. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hegedűszámok. 14 Rendőrszenekar. 17.15 Diáklélő. 18 „Hogyan készülnek az amerikaiak az eucharisztikus kongresszusra”. 19.30 „Bevezetés Bach művészetébe”. 20.30 Rádió a rádióról. 20.50 Zongorasámok. 21.20 Hírek. 21.40 „Cigányfantázia”. 23 Hírek. 23.05 Jazz. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 25.

București. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: hírek, sport hírek, időjárás, vizállásjelentés. 13 Gramofonlemezek. 13.25 Sport híreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Rádiózenekar. 20.05 Gramofonlemezek. 20.40 Felolvasás. 21 Tánclemezek. 22.05 Csak Radio-Romania: Román lemezek. Csak București: Rosini: B-dur négyes. 22.45 A két állomás együtt: Hírek. 22.45 Könnyű zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 14.30 Lemezek. 17.15 Harsányi Gizi meséi. 18 „Mit üzen a rádió?”. 18.30 Szalonzene. 19.30 „A Hadilevéltár érdekességei”. 20.05 Magyar nóták. 20.50 „Hol a piros?”. Rádiójáték. 23 Az 1. honvédegyezred zenekara. 24 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

Apcékhirdetések

Adás-vétel

Megvételre keresek: fehér íróasztalt. Eladók: 1 kis márvány- és egy kártyaasztalt. „Mignon” csokoládéház Oradea, Str. Bratianu 2. szám.

Jutányos áron eladó bronz ebédlő villanylámpa. Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29. Udvarban balra. Megtekinthető délelőtt 11-től 1-ig.

Kisebbségi magánház gyümölcsös kerttel jutányos áron eladó. Értekezni: Oradea, Piata Creanga No. 1.

Szabóvasalók, ollók, klapnifa, vasalópárna, eladók: Bodnár, Oradea, Str. Tache Jonsescu 45. szám.

Alkalmazás

Mindenes leányt keresünk. Értekezni lehet Oradea, Episcopul Pavel-utca 24. szám.

Fehérnemű varrónőt keresek hához: Petrovița, Oradea Str. Moldova 22. szám.

Megbízható bejárónő azonnali belépéssel, a délelőtti órákra felvételt. Oradea, Str. Sztaroveszky 3. alatt.

Elsőrendű házivarrónőt keresek. Cim a kiadóban.

Okl. óvónő előkészítést vállal esetleg nevelőnőnek elmenne vidékre is. Tóth Magdolna, Oradea, Str. Rosiorilor 7. szám.

Különféle

Figyelem! Tarján órás és ékszerész, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 8. sz. Javítások szakszertűen készülnek. Használt órák és ékszerek vétele.

Cserép- és palatető javításokat jutányosan készít Burzik Sándor cserepezőmester, Oradea, Str. Ingusta No. 1.

Köszörlüllessünk ifj. Kelemen Kőszörűné, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Lakás

Butorozott 2 szoba kiadó, fürdőszoba használattal. Oradea, Str. Academia 2-a.

Kiadó 2 szoba, nagy előszoba, konyha és mellékhelyiség, nov. 1-re. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23.

Butorozott szoba külbenjárattal szeptember 15-re kiadó. Oradea, Str. Averescu No. 37.

Kiadó kétszobás, udvari lakás, Oradea, Str. Bratianu 61. alatt.

Iskolás leánykát teljes ellátással felvevünk. Leányiskolákhoz közel. Oradea, Str. Ion Ghica 13. szám.

Kiadó modern 3 szobás, komfortos magánlakás, Oradea, Str. Moldova 41. Barmikor beköltözhető. Értekezni: Ep. Pavel 9. szám.

Központban 4 szobás lakás szeptember 15-re és egy egy-szobás, konyhas lakás azonnal kiadó. Oradea, I. G. Duca 23.

Kiadó kertés házban 3 szobás, fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordas 38. szám.

Oktatás

Láposy Erszébet zeneitanárnő tanít hegedűt, zongorát, elméletet. Oradea, Strada Simeon Stefan No. 20.



Vidám seregletes — kerekescorcsolyán.

Az egyik németországi sportegyesület vidám versenyt rendezett. A verseny egyik száma volt: összekötni a kellemes hasznossal. Ez sikerült is, mert miközben a hölgyek kerekescorcsolyáznak, a takarítás munkáját is elvégzik.